

Številka: 018-008/2024-6

Datum: 15. 3. 2024

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu dr. Mateje Škabar kot predsednice senata ter Igorja Luzarja in Sama Červeka kot članov senata v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »Dobava LED svetilk za reaktorsko zgradbo NEK«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja NANOCUT, proizvodnja, trgovina in storitve, d.o.o., Cesta 3. julija 7, Hrastnik, ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Marovt in partnerji d.o.o., o.p., Rozmanova ulica 12, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Nuklearna elektrarna Krško d.o.o., Vrbina 12, Krško (v nadaljevanju: naročnik) dne 15. 3. 2024

odločila:

1. Zahtevk za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik je 6. 12. 2023 sprejel sklep št. 281/23 o začetku postopka oddaje javnega naročila. Obvestilo o naročilu je bilo objavljeno na Portalu javnih naročil 14. 12. 2023, pod št. objave JN008259/2023-E01, in 15. 12. 2023 v dodatku k Uradnem listu EU, pod št. objave 2023/S 242-758452. Naročnik izvaja postopek s pogajanjem z objavo [45. člen Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3)].

Vlagatelj je pred potekom roka za predložitev ponudb z vlogo z dne 11. 1. 2024 vložil zahtevk za revizijo zoper določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, v katerem predlaga razveljavitev postopka oddaje predmetnega javnega naročila ter povrnitev priglašenih stroškov pravnega varstva. Zatrjuje, da zaradi neupravičeno diskriminatornih zahtev ne more oddati dopustne ponudbe.

Naročnik je 30. 1. 2024 (z dokumentom »*Odločitev o zahtevku za revizijo*« z dne 29. 1. 2024) zavrnil zahtevek za revizijo.

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 30. 1. 2024 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Vlagatelj se je do navedb naročnika opredelil z vlogo z dne 1. 2. 2024.

Naročnik je 15. 2. 2024 Državni revizijski komisiji ter vlagatelju posredoval vlogo, s katero se je opredelil do navedb vlagatelja v vlogi z dne 1. 2. 2024.

Vlagatelj se je do navedb naročnika vnovič opredelil z vlogo z dne 22. 2. 2024.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter preučitvi navedb vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

I. Uvodno

Vlagatelj v zahtevku za revizijo kot sporno najprej navaja, da ga je naročnik v preteklosti očitno zavedel, ko mu je pisno sporočil, da je »*doza 10 kGy več kot dovolj velika za kasnejše instalacije enakih LED svetilk v zadrževalni hram – Reaktorsko posodo*«, v posledici česar je izvedel testiranje na Inštitutu Jožef Stefan na 17 kGy, sedaj pa je naročnik v razpisu podal zahtevo TID 40 kGy, v posledici česar že izvedeno testiranje ne ustreza. Vlagatelj dalje navaja, da je naročnik pred izvedbo predmetnega postopka oddaje javnega naročila izvedel predhodno raziskavo trga in od vlagatelja, od ostalih potencialnih ponudnikov po svetu ter tudi od izbranega ponudnika zahteval informativne ponudbe, kar samo po sebi ni sporno, problematično pa naj bi bilo, da je naročnik v tehnični specifikaciji predmetnega razpisa nekatere tehnične zahteve (zlasti glede skupne integralne doze TID in glede zaščite IP) določil popolnoma drugače, kot so bile v predhodnem preverjanju trga, šest mesecev pred objavo razpisa.

Naročnik pojasnjuje, da predhodno preverjanje trga ne predstavlja faze v postopku oddaje javnega naročila in ni namenjeno temu, da bi udeležencem podal vse informacije, da bi se ti lahko pripravili za oddajo ponudbe v postopku javnega naročanja; v okviru predhodnega preverjanja trga naročnik šele pridobi informacije, na podlagi katerih oblikuje tudi tehnične specifikacije, posledično pa ni pričakovati, da bi že tekom predhodnega preverjanja trga navajal vse tehnične specifikacije predmeta javnega naročila. V zvezi z vlagateljevim očitkom o tem, da naj bi mu v preteklosti obljubljal uporabnost določenih svetilk v reaktorski posodi, naročnik pojasnjuje, da predmet tega javnega naročila niso svetilke za reaktorsko posodo (saj med normalnim obratovanjem v reaktorski posodi nobene tlačnovodne elektrarne ni nobene razsvetljave), pač pa svetila za uporabo v reaktorski zgradbi oziroma zadrževalnem hramu. Poudarja, da v preteklosti LED svetil za uporabo v tej stavbi ni naročal, tudi iz korespondence iz leta 2017, ki jo je zahtevek za revizijo priložil vlagatelj, ne izhaja, da se tedanja zahteva po 10 kGy nanaša na reaktorsko zgradbo, pač pa na zgradbo za obvladovanje odpadkov, t. i. »*Waste Management Building (WMB)*«, za katero so bile projektne zahteve drugačne in neprimerljive z zahtevami za reaktorsko zgradbo. Naročnik še pojasnjuje, da tedaj tudi ni zagotavljal, da bodo enake zahteve veljale tudi za reaktorsko zgradbo.

Vlagatelj v vlogi z dne 1. 2. 2024, s katero se je opredelil do navedb naročnika, naročniku očita, da se sploh ni opredelil do glavnega očitka o tem, da je v tehnični dokumentaciji predmetnega razpisa navedel popolnoma drugačne tehnične zahteve, kot so bile tiste, ki so bile objavljene v

raziskavi trga. Dodaja, da je naročnik s popolnoma blažjimi zahtevami v raziskavi trga zavedel potencialne ponudnike, da svojih izdelkov niso pripravili na veliko bolj zahtevne tehnične specifikacije v objavljenem razpisu.

Iz pregleda objav na portalu javnih naročil je razvidno, da so potencialni ponudniki na naročnika med drugim naslovil naslednja vprašanja oziroma pobude, na kar je naročnik odgovoril:

- »Objava 08.01.2024 16:07 (Vprašanja in odgovori)

VPRAŠANJE

Zahteva po TID 40kGy je višja od zahteve, katero je pismeno NANOCUT d.o.o. pridobil od NEK letu 2017, ko se je odločil za drago testiranje na Institutu Jozef Stefan v TRIGA razvojnem reaktorju. Ob tej zahtevi je bilo tudi jasno napisano, da je DOZA 10Kgy več kot dovolj velika za kasnejše instalacije enakih LED svetilk v zadrževalni hram-Reaktorsko posodo.

ODGOVOR:

Naročnik kupuje svetila za reaktorsko zgradbo. V preteklosti LED svetil za uporabo v tej zgradbi ni naročal.

VPRAŠANJE:

Zaradi možnosti sodelovanja pri razpisih tudi za Reaktorsko posodo se je NANOCUT odločil, da investira v testiranje do 10 kGy, ki pa se je dejansko izvedel do 17 kGy.

V kolikor je NEK dal takrat napačne podatke je s tem zavedel podjetje Nanocut d.o.o., da je izvajal draga testiranja do 10 (17kGy), sedaj pa je v razpisu za dobavo LES svetilk za Reaktorsko posodo podal TID 40 kGy in rok, v katerem je nemogoče izvesti testiranje do zahtevanih 40 kGy.

Podjetju NANOCUT d.o.o. je z gornim dejanjem tako onemogočil prijavo na razpisu in mu s tem povzročil precejšnjo škodo.

Predlagam, da razpisodajalec v izogib odškodninski zahtevi spremeni zahtevo iz TDI 40kGy na 10 kGy.

ODGOVOR:

Naročnik je pogoje in zahteve za naročilo določil skladno s projektno določenimi pogoji, ki zadevajo reaktorsko zgradbo.

[...]

VPRAŠANJE

Odločiti se boste morali ali imate ob objavi predmetnega razpisa pričakovano sevanje ali trenutno sevanje višje kot leta 2017 ali pa ste nam dali takrat napačne in pre nizke zahteve in nas s tem zavedli.

V kolikor ste nas zavedli z zahtevo 10 kGy predlagamo, da se razpis razveljavi in prestavi za 9 do 12 mesecev.

V tem času lahko NEK na osnovi zahtev, ki jih bo pozneje objavil v razpisu, pozove vse zainteresirane proizvajalce Radiacijsko odpornih LED svetilk, da le ti lahko opravijo zahtevane teste in se nato javijo na razpis, kjer bo NEK dejansko kupil ustrezne LED svetilke po konkurenčni ceni, tako, da ne bo prihajalo do nekontroliranega oškodovanja družbenega premoženja, kar se bo dokazljivo zgodilo v kolikor predmeten razpis ne razveljavite.

Dajati javni razpis na katerega se NAJVERJETNEJE lahko prijavi samo en dobavitelj, je po veljavnem zakonu o javnem naročanju ni dovoljeno.

ODGOVOR

Naročnik išče proizvode primerne za vgradnjo opreme v zadrževalni hram. Naročnik daje zahteve skladno z analizami in dejanskim stanjem na osnovi izvedenih meritev.«.

- »Objava 29.12.2023 11:55 (Vprašanja in odgovori)

VPRAŠANJE

Predlog za spremno razpisa, saj so zahteve, ki jih navajamo v nadaljevanju, nesorazmerne. Ob tako določenih zahtevah ni mogoče oddati dopustne ponudbe. Naročnik za zahteve, ki jih kot sporne navajamo v nadaljevanju, nima objektivno opravičljivih razlogov. Zato predlagamo, da sporne zahteve umaknete oz spremni.

1. Odpornost na sevanje

Naročnik je od potencialnega ponudnika (vlagatelja) v letu 2017 zahteval certificiranje za odpornost na sevanje do skupne DOZE 10 kGy. V skladu z naročnikovo zahtevo je potencialni ponudnik izvedel testiranje do 17 kGy.

ODGOVOR:

V letu 2017 je bila v izvajanju zgradba za obvladovanje radioaktivnih odpadkov t.i. Waste Management Building (WMB), za katero so bile projektne zahteve drugačne in neprimerljive z zahtevami za reaktorsko gradbo.

VPRAŠANJE

Takrat je naročnik potencialnemu ponudniku zagotovil, da bodo tako testirane svetilke lahko vgrajene tudi v Reaktorsko posodo. V skladu s tem je potencialni ponudnik tako testiranih svetilk v zadnjih letih dobavil v NEK nekaj 100 kosov.

ODGOVOR:

Takšnih zagotovil naročnik ne more dajati in jih ni dal v sklopu nobenega preteklega naročila. Naročnik je pogoje in zahteve za predmetno javno naročilo določil skladno s projektno določenimi pogoji, ki zadevajo reaktorsko zgradbo.

VPRAŠANJE

Ker je naročnik zagotavljal, da bo tako testirane svetilke v naslednjih letih odkupoval, je potencialni ponudnik zaradi tega pogoja investirali v to testiranje, sedaj, ko pa je razpis zunaj, pa potencialni ponudnik ugotavlja, da je naročnik zvišal zahtevo po odpornosti na sevanje na skupno dozo 40 kGy, kar je glede na namen, za katerega se predmet javnega naročila kupuje, nesorazmerno.

ODGOVOR:

Takšnih zagotovil naročnik ni dal. Naročnik daje zahteve skladno z analizami in dejanskim stanjem. Naročnik je pogoje in zahteve za predmetno javno naročilo določil skladno s projektno določenimi pogoji, ki zadevajo reaktorsko zgradbo. [...]».

Državna revizijska komisija pojasnjuje, da predhodna raziskava trga ni del postopka javnega naročanja (prim. 64. člen in 66. člen ZJN-3) in da posledično naročnikovo ravnanje, povezano s predhodnim preverjanjem trga, ne more biti predmet postopka pravnega varstva (prim. 5. člen ZPVPJN). Tudi sicer Državna revizijska komisija ugotavlja, da iz revizijskih očitkov glede zlorabe raziskave trga niti ni razvidno, kaj konkretno vlagatelj očita naročniku v zvezi z njeno izvedbo. V predmetnem postopku pravnega varstva je med strankama sporna zlasti (ne)zakonitost tehničnih specifikacij, ki jih je naročnik določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, dodatno pa tudi pogoj za sodelovanje, vsebina osnutka pogodbe, način predložitve ponudb itd. Za presojo spornih vprašanj pa ni relevantno, kakšne zahteve ter pričakovanja je v okviru raziskave trga izrazil naročnik.

Iz smiselno enakega razloga za vprašanje zakonitosti dokumentacije v zvezi z oddajo konkretnega javnega naročila (tj. tehničnih specifikacij) tudi niso relevantne zaveze, ki naj bi jih naročnik dal vlagatelju v letu 2017 tekom izvedbe drugega javnega naročila.

Upošteva je navedeno je Državna revizijska komisija kot nepotrebne zavrnila vlagateljeve dokazne predloge, ki se nanašajo na raziskavo trga oziroma na predhodna ravnanja naročnika v letu 2017 (elektronska sporočila predhodnega povpraševanja in komunikacije glede možnosti dobave nadomestnih LED svetilk iz leta 2017, pogodba z IJS za testiranje in poročilo IJS o testiranju do 17 kGy, predhodna elektronska komunikacija o tehničnih zahtevah iz leta 2023, poizvedba pri naročniku glede pridobljenih informativnih ponudb, glavna obravnava z zaslišanjem vlagatelja oziroma vodje projekta za NEK vlagatelja in naročnika«).

II. Tehnične specifikacije (odpornost na sevanje)

Naročnik je v razpisni dokumentaciji v dokumentu »*TEHNIČNA SPECIFIKACIJA LED svetilke za reaktorsko zgradbo* [...]« opredelil zahteve za predmetne svetilke, pri čemer je zahteval tudi določeno stopnjo odpornosti svetilk na gama in nevtronsko sevanje. S tem povezane zahteve oziroma navedbe so tako vsebovane:

- pod poglavjem »1.2 Oprema, material in storitve, ki jih zagotovi dobavitelj«:
 - »[...] Oprema, material in naprave, ki jih je treba priskrbeti, vključujejo, vendar niso nujno omejeni na naslednje:
 - a) Do največ štiristo petinpetdeset (455) popolnoma opremljenih in delujočih enot LED svetilk s povezovalnim kablom in nosilcem, certificiranih/potrjenih za uporabo v reaktorski zgradbi jedrske elektrarne, kot specificirano v nadaljevanju:
 - [...]
 - odporna na sevanje TID najmanj 40 kGy
 - [...]
 - c) Kot osnovni tipski preskus modela LED svetilke se zahtevajo naslednji testni certifikati:
 - [...]
 - 2. Okoljske obratovalne zahteve: temperatura 49°C, relativna vlažnost 100%, IP65, tlak 3,8 bara, sevanje TID najmanj 40 kGy (gama in nevtroni) in kemična odpornost vseh sestavnih delov na borovo kislino (H3BO3).
 - [...]
 - 4. Kvalificirana življenjska doba najmanj 90.000 ur v okolju reaktorske zgradbe.
 - 5. Preizkušena in potrjena funkcionalnost s certifikacijskim poročilom ob specifičnih obratovalnih razmerah, kot so:
 - Seizmični dogodek »brez odpadanja delov« v skladu z zahtevo (Priloga 2),
 - Tlačna odpornosti pri tlaku najmanj 3,8 bara,
 - Odpornosti proti radiacijskemu sevanju za TID vsaj 40 kGy (gama in nevtroni).«;
- pod poglavjem »2.1 Definicije«:
 - »[...] TID Skupna integralna doza (gama in vključuje vsaj 10% nevtronskega sevanja)«;
- pod poglavjem »6.0 OSNOVNE PROJEKTNE ZAHTEVE ZA IZDELAVO« oziroma »6.2 Obratovanje sistema«:
 - »[...]
 - c. Delovni in okoljski pogoji v reaktorski zgradbi:
 - Temperatura: Normalna temperatura okolice je 49 °C .
 - Vlažnost: 60% -100% kondenzacija.

Tlak: med testom puščanja (CILRT) zadrževalnega hrama se lahko tlak dvigne na več kot 3,15 bara z rezervo do 3,8 bara..

Sevanje: Na podlagi nadzornih meritev radiološke zaščite delavcev je ob upoštevanju faktorja za izpostavljeno opremo pričakovana minimalna skupna integrirana doza gama in nevtronov v kvalificirani življenjski dobi: 40 kGy .

Kemični sprej borova kislina H 3 BO 3.«;

- pod poglavjem »11.2 Certifikati za obratovalne okoljske pogoje«:

»LED svetilk so predvidene za uporabo v reaktorski zgradbi ob upoštevanih normalnih obratovalnih okoljskih pogojih in nekaterih posebnih dogodkih ali testih, kot je opisano v 6.2.

Normalna temperatura okolja najmanj pri 49°C.

Tlak lahko naraste do 3,15 bara z rezervo do 3,8 bara .

Skupna integrirana doza -TID sevanje (gama in nevtroni) najmanj pri 40 kGy .

Celotna LED svetilka vključno s posameznimi sestavnimi deli (tj optika, tesnila) so testirani in certificirani, daje zagotavljajo funkcionalnost v predvideni življenjski dobi brez odstopanj zaradi vplivov sevanja, temperature ali tlaka, kot je npr. okvara elektronike, izguba učinkovitosti ali zatemnitev optike.

LED svetilke morajo imeti kvalificirano življenjsko dobo več kot 90.000 ur v reaktorski zgradbi pri predvidenih projektnih parametrih.

Okoljsko certificiranje s preskusom, analizo ali kombinacijo preskusa in analize je sprejemljivo. Za preskušanje se parametri, za katere se kvalificira oprema, merijo dovolj blizu opreme, da se zagotovi, da dejanski preskusni pogoji natančno predstavljajo okolje, za katero je značilen preskus.

Okoljska kvalifikacija vključuje dokumentacijo, ki potrjuje, da parametri preskusa/analize zajemajo navedene minimalne pogoje oz. jih presegajo.«.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo kot problematično izpostavlja zahteve naročnika glede vzdržnosti svetilk na gama in nevtronsko sevanje; naročniku očita, da so (zadevne) tehnične specifikacije povzete zgolj po izdelkih proizvajalca DITO d.o.o. – razpis naj bi bil prilagojen temu proizvajalcu, zahteve pa niso objektivno opravičljive in sorazmerne predmetu naročila. Izpostavlja, da zahteva po vzdržnosti 40 kGy ni pravilno formulirana in ni primerljiva z realnimi testi LED svetilke na nevtronski fluks, ki se lahko testira le na količino prejetih nevtronov na cm² na sekundo in ne na kGy; s tem v zvezi pojasnjuje, da tudi če bi bila sporna zahteva upravičena, je napisana na način, da je nemogoče testirati LED svetilko, ki bi res ustrezala integralni dozi sevanja nevtronskega fluksa 4 kGy, kateri naj bi bil prisoten v RB; če obstaja v reaktorski posodi nevtronsko sevanje, ga je potrebno izmeriti v n/(cmA2*s) in podati njegovo energijo v mEV. Samo na osnovi teh podatkov lahko dobavitelj LED svetilke časovno testira; hitrost (posredno energija nevtronov), katerim je bila LED svetilka izpostavljena v testni napravi, pa naj bi bila podobna hitrosti in posledično energiji nevtronov v reaktorski posodi. Dodaja, da tudi če bi bile zahteve o TID pravilne, je nemogoče v danih rokih iz javnega razpisa, preveriti vzdržnost ponudnikovih LED svetilk na zahtevano TID (saj to traja najmanj 6 mesecev). Zahtevano vrednost 40 kGy vlagatelj označuje za popolnoma nerelevantno, na tak način opredeljene zahteve o vzdržnosti pa za nesprejemljive. Meni, da ni pravilno in korektno izmišljevati si podatke o tako zahtevnih temah, kot je radioaktivno sevanje v objektu, okrog katerega je zaposlenih toliko ljudi; podatki iz elektrarn v ZDA naj bi namreč kazali, da je sevanje na lokacijah okrog svetilk le okrog 0,1 Gy/h, nevtronskega sevanja pa skoraj ni. Meni, da so vrednosti vzdržljivosti na radiacijska sevanja, ki jih dosegajo njegove svetilke (17 kGy) več kot dovolj visoke. Navaja, da višja zahteva TID 40 kGy najverjetneje ni v skladu s 109. do 120. členom Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/2017; v nadaljevanju: ZVISJV-1). Naročniku očita, da je na Portalu javnih naročil zapisal, »da je pogoje in zahteve za predmetno javno naročilo določil skladno s projektno določenimi pogoji ki zadevajo reaktorsko zgradbo«, vendar pa teh dokumentov ni predložil, zaradi česar njegove navedbe ostajajo nedokazane in pavšalne. Razpis

je treba po mnenju vlagatelja razveljaviti, naročnik pa naj v novem razpisu predloži vso veljavno dokumentacijo o meritvah radioaktivnega sevanja in nevtronskega fluksa, da bo lahko vsak dobavitelj na strokoven način dal izračunati resnično vzdržnost svetilk posebej na gama sevanje in posebej na nevtronski fluks. Dodaja še, da ker naročnik ni podal načina izračuna, kako je prišel do vrednosti tehnične zahteve TID 40 kGy, tako ni razkril vseh tehničnih zahtev za LED svetilke, kar je nedopustno, ker ponudniki ne morejo ponuditi enakovrednih proizvodov. Vlagatelj v prid vsega zatrjevanega podaja tudi številne dokazne predloge.

V odločitvi, s katero je zavrnil zahtevek za revizijo, naročnik pojasnjuje, da njegove zahteve izhajajo iz dejanskih obratovalnih pogojev, ki so bili izmerjeni in analizirani. Obratovalni pogoji reaktorske zgradbe (temperatura, vlaga, tlak) so razvidni iz dokumenta »EQ Room parameters: ZVNE/SA/EQ-TR EQ-RB-H01«, radiološki pogoji oziroma meritve dejanskega sevanja pa iz meritev Radiološkega nadzora in laboratorija UJV REZ (CVR-Z-308), ki so bile izvedene na izpostavljenih lokacijah opreme s povišanim sevanjem – meritve so bile izvedene pri različnih pogojih ter v različnih časovnih enotah, in sicer:

- »Survey #1« pri 100% reaktorski moči v letu 2004, pri čemer je bila skupna hitrost doze 220 mSv/h (kar je 0,22 Gy/h), od tega gama 110 mSv/h (0,11 Gy/h) in nevtronsko 110 mSv/h (0,11 Gy/h), ob čemer bi torej v 90.000 urah pričakovali 9,9 kGy nevtronskega sevanja;
- »Survey #2« pri 3% reaktorski moči v letu 2012, pri čemer so meritve gama sevanja na izpostavljenih kablji v bližini svetilk znašale 20 mSv/h, kar ob ocenjeni linearni interpolaciji na 100% moč znaša 660 mSv/h (0,66 Gy/h), ob čemer bi torej v 90.000 urah pričakovali do 59,4 kGy gama sevanja;
- »CVR-Z-308« pri 100% reaktorski moči 509 dni od novembra 2015 (pravilno: 2013) do aprila 2015, kjer je bilo nevtronskega sevanja do $1,2 \cdot 10^{14}$ (pravilno: $1,2 \cdot 10^{14}$) n/cm² (0–20 MeV) oziroma 9,27 kGy nevtronskega sevanja, kar v 20 letih pomeni približno 135 kGy.

V primeru nezgodnih stanj so lahko te vrednosti še višje in segajo do 102 kGy (»EQ Room parameters: ZVNE/SA/EQ-TR EQ-RB-H01«). Naročnik pojasnjuje, da skupna hitrost doze 0,22 Gy/h za opremo, ki je dva metra višje od meritev radiološkega nadzora in torej bližje izvorom, ob upoštevanju dvakratnega faktorja rezerve pomeni 0,44 Gy/h, tako pa v 90.000 urah minimalne pričakovane izpostavljenosti dobimo 39,6 kGy, zaokroženo na 40 kGy; v 20 letih pričakovanega delovanja opreme je ta vrednost še višja in preseže vrednost 76 kGy. Dodaja, da interne meritve gama in nevtronskih doz na konkretnih izpostavljenih lokacijah kablov, katere bi lahko konzervativno predpostavili tudi za svetilke, ki so v bližini kablov in do skupno ocenjene v predvideni 20-letne življenjske dobe, presega 150 kGy. Meni, da ob navedenih vrednostih pričakovana kvalifikacijska minimalna TID 40 kGy ni neutemeljena niti pretirana, na manjše vrednosti pa ne more pristati. Glede ustreznosti uporabljenih enot Gray (Gy = J/kg) naročnik pojasnjuje, da je to enota, ki se standardno uporablja v vsej literaturi, vezani na vplive ionizirajočih sevanja na sisteme in komponente, ter ni nič novega. Pojasnjuje, da ne glede na obliko zapisa obstajajo načini pretvorb med različnimi enotami sevanja, s tem v zvezi pa ni prejel nobenega vprašanja oziroma poziva v zvezi s tem, da poda podatek zapisan v n/cm² in eV, prav tako pa tudi ne zahteve po posredovanju ali seznanjanju ponudnikov s projektnimi nalogami (iz katerih bi izhajali projektno določeni pogoji). Meni še, da potencialni ponudniki za pripravo ponudb ne potrebujejo dokumentacije o meritvah. Naročnik oporeka trditvam vlagatelja glede preferiranja določenega ponudnika; tehnični podatki navedenega proizvajalca X se razlikujejo od zahtevanih vrednosti v tehnični specifikaciji, v kateri je sledil izključno svojim potrebam. Zahteve za delovanje pod delovnimi in okoljskimi pogoji v reaktorski zgradbi lahko izpolnijo tudi drugi proizvajalci (npr. BIRNS); dodaja, da je navsezadnje v predmetnem postopku oddaje javnega naročila prejel dve ponudbi, ter da ga je vlagatelj že pred petimi leti obvestil, da ima svetilke iz inoxa, ki ustrezajo vsem zahtevam (v tem javnem naročilu) in jih bo testiral na skupno gama dozo 100–500 kGy in na nevtronski fluks.

Vlagatelj v vlogi z dne 1. 2. 2024, s katero se je opredelil do navedb naročnika, navaja, da prejem dveh ponudb še ne pomeni, da je konkurenca zagotovljena – prepričan je, da drugo podjetje, ki je oddalo ponudbo poleg ponudnika DITO d.o.o., ne izpolnjuje razpisnih zahtev. Meni, da bi moral naročnik vsaj v postopku pravnega varstva predložiti dokument, ki bi potrjeval, da je njegova pričakovana doza sevanja takšna, kot jo navaja v razpisu, oziroma izkazati in objektivno utemeljiti tehnične zahteve (na podlagi dejanskega stanja, z analizami, meritvami...). Poudarja, da naročnik ni predložil dokumenta »EQ Room parameters: ZVNE/SA/EQ-TR EQ-RB-H01«, trditvena in dokazna podlaga pa bi morala biti v slovenščini. Vlagatelj negira poslano dokumentacijo o meritvah, pri čemer navaja, da:

- kakršnekoli možnost realnega gama ali nevtronskega sevanja v prostorih reaktorske zgradbe, kjer so montirane svetilke, ni realna, je brezpredmetna in v celoti zavajajoča, zato je Državna revizijska komisija ne more upoštevati kot utemeljeno podlago za zahtevano dozo 40 kGy;
- si je naročnik podatke o radioaktivnem sevanju v objektu izmislil zato, da bi razpis prilagodil točno določenemu ponudniku;
- naročnikova pojasnila (glede meritev) ničesar ne dokazujejo, saj ne gre za dokaz, ampak za trditveno podlago.
- so slike, ki jih je naročnik v zavrnitvi zahtevka za revizijo posredoval v zvezi s »Survey #2« zmazek, na katerem se ne vidi popolnoma nič, kar bi kazalo na kakršenkoli veljaven merilni protokol, zato so tekst »Survey #2« in priloženi sliki popolnoma brezpredmetni – dodaja, da je podan podatek (o nevtronskem sevanju) trikrat večji kot v »Survey #1«, iz teh meritev pa tudi ne izhaja, kolikšen je nevtronski fluks na pozicijah svetilk, ki so od nekaj metrov do 10 metrov nad pozicijo meritev;
- iz priloženih slik ne more razbrati ničesar glede »CVR-Z-308« – izpostavlja, da datum očitno ni pravilno zapisan, nevtronski fluks v tabeli nima povezave, vrednost Gy je narobe preračunana, merilni protokol nima podatka o terminu (času) merjenja, nima podanih merilnih instrumentov, ni podana lokacija meritev, merilni protokol pa ni podpisan (in torej veljaven).

Tudi po vsej razlagi naročnika naj ne bi bilo jasno, od kod naročniku podatek, da mora LED svetilka zdržati TID 40 kGy, od tega 36 kGy gama sevanja in 4 kGy nevtronskega sevanja. Po prikazanem v »Survey #1« naj bi bilo razvidno, da bi bila doza 10 kGy oziroma 17 kGy lahko dovolj tudi za montažo svetilk v zadrževalni hram. Meni, da je treba razpis razveljaviti, naročnik pa mora za potrebe nakupa svetilk dejansko izmeriti z veljavnim merilnim protokolom hitrost doze gama sevanja in nevtronskega fluksa na nekaj značilnih pozicijah svetilk, česar do sedaj očitno ni storil – vlagatelj domneva, da nevtronski fluks na pozicijah montiranih svetilk sploh nima tako velike vrednosti, da bi vplival na delovanje svetilk. Vlagatelj vztraja tudi pri navedbah glede neustrezne specifikacije energije nevtronov, pri čemer zatrjuje, da je bilo vprašanje na Portalu javnih naročil popolnoma pravilno.

Naročnik v vlogi z dne 15. 2. 2024 na očitek vlagatelja o nedokazanosti minimalnih vrednosti odpornosti na sevanje odgovarja, da je določil tehnične zahteve, ki so še sprejemljive za vgradnjo v reaktorsko zgradbo. Ugotavlja, da vlagatelj ni pojasnil, zakaj naj bi bila nerealna, brezpredmetna in v celoti zavajajoča kakršnakoli možnost realnega gama ali nevtronskega sevanja v prostorih reaktorske zgradbe. Opredeljuje se do navedb vlagatelja glede »Survey #2« in meni, da lahko strokovnjak, ki se spozna na predmet javnega naročila, iz slik razbere vse relevantne informacije, in sicer, da so svetilke dejansko bližje izvoru sevanja kot rezultati meritev v »Survey #1«, ki se jih izvaja na območju, kjer se gibljejo ljudje, oprema (svetilke) pa so dejansko višje in tako bolj izpostavljene, zaradi česar je tudi uporabljen »Survey #2«; v opisu je tudi pojasnjeno, da so s črno barvo navedeni rezultati meritev v času redne ustavitve (remonta), z rdečo pa, ko reaktor obratuje s 3% reaktorske moči, ki se jih lahko preračuna na 100 % reaktorske moči. Naročnik tudi podrobneje pojasnjuje meritve »CVR-Z-308« in z njimi povezane izračune. Kot zavajajoče

izpodbija sklicevanje vlagatelja na prevod študije »*Meritev Nevtronov v jedrskih reaktorjih*«, saj da iz njih ne izhaja, da je najbolj neugodni poziciji v podobni elektrarni kot je NEK nevtronsko sevanje 80 do 1000 $\mu\text{Sv/h}$; dodaja, da so relevantne le lastne meritve naročnika v prostorih NEK. Prav tako kot neustrezen označuje prospekt IJS, saj da iz njega ne izhaja, kakšne so razmere v NEK in posledično potrebe naročnika.

Vlagatelj v vlogi z dne 22. 2. 2024 meni, da je naročnik s prilaganjem dokazov šele v postopku pravnega varstva v celoti prekludiran, prav tako pa tudi z dokazovanjem pričakovane doze sevanja. Trdi, da je naročnik dobil dve ponudbi istega proizvajalca in ne konkurenčnih ponudb. Oporesha navedbam naročnika v zvezi z vsebino »*Survey #1*«, saj naj bi naročnik zavajal z uporabljenimi enotami, iz dokumenta pa naj tudi ne bi bilo nikjer razvidno, da so bile meritve narejene na pozicijah LED svetilk – te so kvečjemu še bolj umaknjene od sevanja, kakršno je bilo izmerjeno. Navaja še razloge za neupoštevnost preostalih dokumentov, na katere se sklicuje naročnik.

Med vlagateljem in naročnikom je spor glede vprašanja, ali je naročnik pri oblikovanju tehničnih specifikacij predmeta javnega naročila ravnal skladno z določbami ZJN-3.

Iz pregleda objavljenih vprašanj potencialnih ponudnikov in naročnikovih odgovorov na Portalu javnih naročil je razvidno, da je bil naročnik na v zahtevku za revizijo izpostavljen kršitve ZJN-3 pri določitvi spornih zahtev večkrat opozorjen (npr. objave 8.1. 2024 ob 16.15, 8. 1. 2024 ob 16.07, 29. 12. 2023 ob 11.55 in 27. 12. 2024 ob 12.35).

V skladu s točko b) 23. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3 pomenijo tehnične specifikacije v primeru javnih naročil blaga ali storitev specifikacijo v dokumentu, ki opredeljuje zahtevane značilnosti proizvoda ali storitve, kot so ravni kakovosti, okoljskih in podnebnih vplivov, zahteve v zvezi z oblikovanjem, prilagojenim vsem uporabnikom (vključno z dostopnostjo za invalide), ter ocenjevanje skladnosti, zahteve v zvezi z delovanjem, uporabo proizvoda, varnostjo ali dimenzijami, vključno z zahtevami v zvezi s proizvodom glede imena, pod katerim se prodaja, izrazoslovjem, simboli, preizkušanjem in preizkusnimi metodami, pakiranjem, označevanjem, uporabo znakov, navodili za uporabnike, proizvodnimi postopki in metodami na posamezni stopnji življenjske dobe blaga ali storitve, ter postopki ocenjevanja skladnosti.

S tehničnimi specifikacijami, ki jih mora naročnik skladno s prvim odstavkom 68. člena ZJN-3 navesti v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, naročnik opredeli zahtevane značilnosti (lastnosti) predmeta javnega naročila, ki naj bi izražale njegova pričakovanja glede namena, ki ga želi doseči z izvedbo javnega naročila. Tehnične specifikacije tako določajo zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga. Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na točno določen postopek ali način proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev ali na točno določen postopek za kakšno drugo stopnjo v njihovi življenjski dobi, tudi če takšni dejavniki fizično niso del njih, a pod pogojem, da so značilnosti povezane s predmetom javnega naročila ter sorazmerne z vrednostjo in cilji naročila (prvi odstavek 68. člena ZJN-3).

Naročnik določi tehnične specifikacije ob upoštevanju 68. člena ZJN-3, ki v četrtem odstavku določa, da morajo slednje vsem gospodarskim subjektom zagotavljati enak dostop do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne smejo ovirati odpiranja javnih naročil konkurenci. Če tega ne upravičuje predmet javnega naročila, v skladu s šestim odstavkom 68. člena ZJN-3 v tehničnih specifikacijah ne smejo biti navedeni določena izdelava ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta, ali blagovne znamke, patenti, tipi ali določeno poreklo ali proizvodnja, ki dajejo prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom ali jih izločajo. Take navedbe so izjemoma dovoljene, če sicer ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta naročila, vsebovati pa morajo tudi besedi »*ali enakovredni*«. Naročnik je pri

opisovanju predmeta javnega naročila omejen tudi s temeljnimi načeli javnega naročanja, pri čemer mora tehnične specifikacije določiti na način, ki zagotavlja konkurenco med ponudniki in njihovo enakopravno obravnavo (5. in 7. člen ZJN-3), hkrati pa mora zahteve določiti v obsegu, ki je potreben in sorazmeren z naravo, vsebino, namenom in obsegom predmeta naročila (8. člen ZJN-3).

Naročnik v obravnavanem primeru sporne tehnične specifikacije ni določil v smislu sklicevanja na določeno izdelavo ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta, ali blagovne znamke, patente, tipe ali določeno poreklo ali proizvodnjo (torej v smislu šestega odstavka 68. člena ZJN-3), v posledici česar ni utemeljen očitok o tem, da naročnik ni dopustil luči z enakovrednimi tehničnimi specifikacijami oziroma o tem, da naročnik ni opisal elementov enakovrednosti.

Tehnične specifikacije se lahko določijo na enega od naslednjih načinov: v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti; s sklicevanjem na tehnične specifikacije; ali v kombinacijah prvega in drugega (prim. peti odstavek 68. člena ZJN-3). Da bi imel kateri od opisanih načinov določitve tehničnih specifikacij prednost pred drugim, iz izpostavljenih določb ZJN-3 ne izhaja.

Iz navedenih določb pa izhaja, kako naj naročnik nabavi blago oziroma naroči storitve, ne določajo pa, katero blago sme nabaviti oziroma katere storitve sme naročiti, kakor tudi ne, katere konkretne lastnosti morajo imeti blago oziroma storitve, ki jih naroča. Na podlagi navedenega gre tako pritrditi smiselnim navedbam naročnika, da je naročnik pri ugotavljanju potreb in oblikovanju tehničnih specifikacij načeloma samostojen oziroma avtonomen, kar pomeni, da tehnične zahteve določi ob upoštevanju lastnih potreb ter pričakovanj glede na predmet javnega naročila. Vendar pa avtonomija naročnika pri oblikovanju tehničnih specifikacij ni neomejena – naročnik tako ne sme postavljati zahtev, ki niso objektivno opravičljive in bi lahko določenim ponudnikom bodisi dajale neupravičeno prednost bodisi bi jim onemogočale udeležbo v postopku javnega naročanja.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da zgolj izdelki določenega proizvajalca izpolnjujejo sporne zahteve. Državna revizijska komisija – ne da bi se spuščala v presojo, ali tehnične specifikacije izpolnjuje le določen proizvod – pojasnjuje, da dejstvo, da je posamezno tehnično specifikacijo ali njihovo kombinacijo mogoče izpolniti le z enim točno določenim proizvodom, še ne daje zadostne podlage za zaključek, da je naročnik oblikoval tehnične specifikacije v nasprotju z načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki, načelom enakopravne obravnave ponudnikov in načelom sorazmernosti, kot to zatrjuje vlagatelj.

S tem v zvezi je Državna revizijska komisija že večkrat opozorila (npr. odločitve št. 018-111/2021-20, 018-043/2021-10, 018-127/2020-6, 018-020/2019-10), da načela zagotavljanja konkurence med ponudniki (5. člen ZJN-3) ni mogoče interpretirati v smislu zahteve po vzpostavljanju konkurenčnosti na tistih področjih oz. v tistih primerih, ko te iz upravičenih razlogov ni mogoče doseči. Prav tako tudi načela enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) ni mogoče razumeti kot absolutne kategorije. Enakopravnost namreč ne pomeni, da mora naročnik vsem potencialnim ponudnikom omogočiti enak položaj v postopku oddaje javnega naročila, saj je zaradi različnih ekonomskih, tehničnih, kadrovskih in tudi naravnih danosti dejanski položaj ponudnikov in njihovih ponudb različen, prednosti, ki jih te dajejo, pa je dovoljeno in pogosto celo gospodarno upoštevati. Zgolj dejstvo, da naročnik z določeno zahtevo razlikuje ponudnike, zato še ne pomeni, da je takšna zahteva že sama po sebi diskriminatorna. V naravi same zahteve namreč je, da ponudnike razvršča na tiste, ki določeno zahtevo izpolnjujejo in je zato njihovo ponudbo mogoče obravnavati kot dopustno (takšno, ki ustreza potrebam in zahtevam naročnika), ter na tiste, ki te zahteve ne izpolnjujejo in posledično ne morejo sodelovati v postopku oddaje javnega naročila. Naročniki so zato v postopkih oddaje javnih naročil upravičeni postavljati

zahteve, ki imajo za posledico razlikovanje ponudnikov, vendar le iz razlogov, ki so neposredno povezani s predmetom javnega naročila in so objektivno opravičljivi. Razlikovanje ponudnikov glede na kriterije, ki niso objektivno opravičljivi in pomenijo zlasti krajevno, predmetno ali osebno diskriminacijo, s čimer je določen gospodarski subjekt bodisi postavljen v bistveno slabši položaj bodisi je privilegiran, ne da bi za to obstajali utemeljeni razlogi, ni dopustno (v tej zvezi smiselno prim. tudi sodbo Sodišča EU v zadevi C-513/99).

Vsaka tehnična specifikacija, ki jo določi naročnik, vpliva na krog gospodarskih subjektov, ki lahko pridobijo javno naročilo, saj že po naravi stvari razlikuje med gospodarskimi subjekti, ki jo lahko (s ponujenim predmetom) izpolnijo, in gospodarskimi subjekti, ki je ne morejo. Vendar ni namen ZJN-3, da bi preprečil vsakršno razlikovanje med gospodarskimi subjekti, temveč le tisto, ki ni skladno z njim (npr. arbitrarno razlikovanje). ZJN-3 naročniku tako ne prepoveduje določitev tehničnih zahtev, s katerimi se omejuje konkurenca, temveč mu prepoveduje zgolj določitev takšnih tehničnih zahtev, s katerimi se neupravičeno omejuje konkurenca. Naročnik torej v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila lahko določi tudi tehnične zahteve, ki jih lahko izpolni samo en ponudnik ali omejeno število ponudnikov, vendar pa mora biti razlikovanje med ponudniki (v obravnavanem primeru razlikovanje med ponudniki, ki lahko ponudijo LED svetilke z zahtevano odpornostjo na sevanja) neposredno povezano s predmetom javnega naročila in objektivno opravičljivo. Za presojo naročnikovega ravnanja pri oblikovanju tehničnih specifikacij zato niso pravno odločilna vlagateljeva zatrjevanja, da sporno tehnično specifikacijo [določeno v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti, torej na način iz točke a) petega odstavka 68. člena ZJN-3] izpolnjujejo le izdelki proizvajalca oziroma ponudnika DITO d.o.o.; tudi (morebitno) dejstvo, da sporne tehnične zahteve izpolnjuje le določen izdelek enega proizvajalca, ne omogoča tudi že zaključka o naročnikovi kršitvi določb ZJN-3, saj je naročnik upravičen določiti tudi takšne tehnične specifikacije, ki jih izpolnjuje zgolj izdelki enega proizvajalca, če za določitev takšnih zahtev obstajajo objektivno opravičljivi razlogi, povezani s predmetom javnega naročila. Državna revizijska komisija je zato kot nepotrebne zavrnila vlagateljeve dokazne predloge, ki se nanašajo na pregled prejetih ponudb, poziv naročniku na posredovanje podatkov o naslovih podjetij, od katerih je pridobil informativne ponudbe, vpogled v kataloge proizvajalca DITO d.o.o., vpogled v informativno ponudbo vlagatelja in podjetja DITO d.o.o., vpogled v prispele ponudbe, na izvedbo glavne obravnave z zaslišanjem vlagatelja in naročnika, na imenovanje izvedenca fizikalne stroke (ki naj bi med drugim podal mnenje o tem, ali so zahteve po vzdržnosti na sevanje izločilne za druge ponudnike) ter na imenovanje strokovnjaka (ki naj bi podal mnenje na vlagateljevo ugotovitev o zavajanju naročnika glede obstoja tretjega ponudnika ustreznih LED svetilk); z vsemi temi dokaznimi predlogi želi vlagatelj dokazati trditev, da (le) izdelki določenega proizvajalca izpolnjujejo zahteve, saj vlagatelj predlaga izvedbo dokaza, ki bi služil dokazovanju trditve o dejstvih, ki niso pravno odločilna oziroma pravno relevantna za rešitev predmetnega spora. Ključno je, ali ima naročnik za določitev spornih tehničnih specifikacij objektivno opravičljive razloge, povezane s predmetom javnega naročila, oziroma ali ima naročnik objektivno opravičljive razloge, da ne sprejme tudi svetilk z nižjo stopnjo odpornosti.

Glede na navedeno je v nadaljevanju potrebno ugotoviti, ali naročnik ima objektivno opravičljive razloge, za s strani vlagatelja zatrjevano omejevanje in razlikovanje med ponudniki na podlagi izpodbijanih tehničnih zahtev, pri tem pa je potrebno upoštevati, da mora biti naročnik sposoben upravičiti (zatrjevati in dokazati) razloge za določitev spornih zahtev šele, če vlagatelj že v zahtevku za revizijo navede in dokaže kaj, kar bi kazalo na to, da naročnik za njihovo določitev takih razlogov ni imel (prim. npr. odločitev Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-216/2018-8 in 018-047/2021-42). Zahtevke za revizijo je namreč namenjen zatrjevanju kršitev, ki naj bi jih v postopku oddaje javnega naročila domnevno storil naročnik, v ta namen pa ZPVPJN od vlagatelja zahteva aktivno vlogo pri navajanju (pravno relevantnih) dejstev in predlaganju (pravno relevantnih) dokazov. Ker ZPVPJN v drugem odstavku 15. člena določa le, da mora vlagatelj v zahtevku za revizijo navesti očitane kršitve ter dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve

dokazujejo, je potrebno zahteve v zvezi z zatrjevanjem kršitev in dejstev ter njihovega dokazovanja poiskati v Zakonu o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 26/1999 s sprem.; v nadaljevanju: ZPP), katerega določbe se na podlagi prvega odstavka 13. člena ZPVPJN v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku uporabljajo glede vprašanj, ki jih ZPVPJN ne ureja. Razpravno načelo, določeno v 7. členu ZPP, od strank zahteva, da navedejo vsa dejstva, na katera opirajo svoje zahtevke, in predlagajo dokaze, s katerimi se ta dejstva dokazujejo, skladno z 212. členom ZPP pa mora vsaka stranka navesti dejstva in predlagati dokaze, na katere opira svoj zahtevek ali s katerimi izpodbija navedbe in dokaze nasprotnika. Iz navedenih določb ZPP izhaja t.i. trditveno-dokazno breme, ki pomeni dolžnost tožnika, da jasno, določno in konkretno navede dejstva, na katera opira tožbeni zahtevek (trditveno breme) in zanje predlaga dokaze, ki naj resničnost zatrjevanih dejstev potrdijo (dokazno breme). Vlagateljeva dolžnost torej je, da v zahtevku za revizijo najprej določno navede pravno pomembna dejstva (trditveno breme) in nato predlaga dokaze z namenom, da ta dejstva potrdijo (dokazno breme).

Iz navedb vlagatelja, da (1) ni pravilno in korektno izmišljevati si podatke o tako zahtevnih temah, kot je radioaktivno sevanje v objektu, okrog katerega je zaposlenih toliko ljudi, ter o tem, (2) *»da kakršne koli možnosti realnega gama ali nevtronskega sevanja v prostorih Reaktorske zgradbe, kjer so montirane svetilke, ni realna, je brezpredmetna in v celoti zavajajoča zato je Državna revizijska komisija ne more upoštevati kot utemeljeno podlago za zahtevano dozo 40 kGy«*, je mogoče razbrati, da vlagatelj oporeka že samemu obstoju gama in nevtronskega sevanja v reaktorski zgradbi oziroma zadrževalnem hramu, čemur pa ni mogoče slediti, saj vlagatelj ne pojasni, zakaj bi bil mogoč zaključek, da v zgradbi, v kateri je delujoč jedrski reaktor tlačnovodne jedrske elektrarne, ni prisotno gama in nevtronsko sevanje – razlogov za tako ugotovitev ne najde niti Državna revizijska komisija. Tudi sicer je iz preostalih navedb vlagatelja (npr. kjer navaja, da naj bi podatki iz elektrarn v ZDA kazali, da je sevanje na lokacijah okrog svetilk 0,1 Gy/h, nevtronskega sevanja pa skoraj ni) razbrati, da vendarle priznava obstoj gama in nevtronskega sevanja v zadevnih prostorih. V posledici navedenega in nespornega dejstva, da tako sevanje ima vpliv na delovanje naprav v času njihove življenjske dobe, Državna revizijska komisija ugotavlja, da je zahteva naročnika, ki se nanaša na odpornost LED svetilk na gama in nevtronsko sevanje, povezana s predmetom naročila – tj. LED svetilkami, namenjenimi namestitvi v zadrževalni hram jedrske elektrarne.

Vlagateljve navedbe o neustrezno določeni zahtevani vrednosti odpornosti na sevanje TID najmanj 40 kGy (ki vključuje 10 % nevtronskega sevanja) je Državna revizijska komisija upoštevala v smislu očitka o kršitvi načela sorazmernosti (8. člen ZJN-3), ker naj bi naročnik določil sporne tehnične specifikacije tako, da presegajo mejo dopustne naročnikove diskrecije pri njihovi določitvi. Načelo sorazmernosti (8. člen ZJN-3) namreč sporoča, naj naročnik ne zahteva več, kot bi bilo treba.

V zvezi z navedbo vlagatelja v zahtevku za revizijo o tem, da *»[č]e se je naročnik že odločil, da tehnične lastnosti opiše z TID 40 kGy, bi moral ob poslanem vprašanju obrazložiti, in pokazati meritve, kako je prišel do te zahteve«* ter očitkom, da *»[k]er pa naročnik ni podla načina-izračuna, kako je prišel do vrednosti tehnične zahteve pod TID 40 kGy, tako ni razkril vseh tehničnih zahtev za zahtevane LED svetilke [...]«*, Državna revizijska komisija pojasnjuje, da ni relevantno, ali in v kolikšni meri je naročnik na Portalu javnih naročil v okviru odgovorov na vprašanja zainteresiranih ponudnikov uspel pojasniti in utemeljiti (izkazati) sorazmernost zahteve ter načina (izračuna), kako je prišel do vrednosti tehnične zahteve 40 kGy, saj mora biti naročnik sposoben to zatrjevati in dokazati v postopku pravnega varstva. S takim stališčem v bistvu soglaša tudi vlagatelj, saj v vlogi z dne 1. 2. 2024 tudi sam navaja, da *»[k]ot je Dkom že večkrat zapisala, naročnik v fazi odgovorov na vprašanja preko portala ni dolžan dokazovati utemeljenosti svojih zahtev, mora pa to storiti v postopku pravnega varstva«*. Namen, ki ga naročnik zasleduje pri odgovarjanju na vprašanja zainteresiranih ponudnikov namreč ni v njegovem utemeljevanju razlogov za

oblikovanje posameznih določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, in torej tudi ne v pojasnjevanju ali izkazovanju razlogov za določitev sporne zahteve, pač pa v zagotavljanju dodatnih informacij, potrebnih za pripravo ponudbe (četrty odstavek 61. člena ZJN-3). Ali je naročnik uspel upravičiti razloge za določitev sporne zahteve, je Državna revizijska komisija presojala v nadaljevanju. Upošteva je navedeno tako ni utemeljeno stališče vlagatelja iz vloge z dne 22. 2. 2024, po katerem naj bi bil naročnik s predložitvijo dokazov v postopku pravnega varstva »v celoti prekludiran« (vlagatelj se pri tem sklicuje na prakso Državne revizijske komisije, ki pa se nanaša na drugačno dejansko stanje, namreč na postopek pravnega varstva, v katerem je vlagatelj izpodbijal odločitev o oddaji javnega naročila, ne pa dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila). Ob tem, da je naročnik specificiral zahtevano vrednost odpornosti LED svetilk, pa iz navedb vlagatelja ni mogoče razbrati, zakaj naj bi nerazkritje meritev in načina izračuna zahtevane vrednosti ponudnikom onemogočalo pripravo ponudbe. Posledično Državna revizijska komisija kot nepotrebno zavrača izvedbo dokaza z imenovanjem izvedenca fizikalne stroke; izvedba dokazov namreč ne more nadomestiti manjkajoče trditvene podlage, saj ta služi dokazovanju zatrjevanih (konkretnih in določnih) pravno relevantnih dejstev, ne pa dopolnjevanju pomanjkljive trditvene podlage.

Naročnik se v pojasnilu načina določitve sporne tehnične zahteve sklicuje na več opravljenih meritev gama in nevtronskega sevanja, pri čemer je predložil tudi izseke iz relevantnih dokumentov. Ne glede na to, da vlagatelj v vlogi z dne 1. 2. 2024 trdi, da »negira vso poslano dokumentacijo o meritvah«, pa je treba ugotoviti, da v tej vlogi argumentirano prereka in se opredeljuje zgolj do dveh od treh meritev (meritve in izračune iz dokumentov »Survey #2« in »CVR-Z-308« označuje za nerealne, brezpredmetne, neveljavne in nedokazane) in z njimi povezanih naročnikovih pojasnil; vlagatelj se v tej vlogi ni argumentirano opredelil do ali kakorkoli prekal izsledkov iz dokumenta »Survey #1«. Državna revizijska komisija ne najde razlogov, da s tem povezane ugotovitve naročnika ne bi bile upoštevne. Kot jih povzema naročnik (in čemur vlagatelj torej ne nasprotuje), ta meritev dokazuje obstoj nevtronskega in gama sevanja v zadrževalnem hramu tekom obratovanja jedrskega reaktorja pri 100% reaktorski moči, in sicer v višini 0,22 Gy/h (od tega 0,11 Gy/h nevtronskega sevanja in 0,11 Gy/h gama sevanja). Vlagatelj se je do vsebine »Survey #1« opredelil šele z vlogo z dne 22. 2. 2024, kjer je uvodoma navedel, da je šele po prejemu naročnikove vloge in njenih prilog z dne 15. 2. 2024 prejel tako kvaliteto kopije, iz katere se da prebrati vse, kar prej v njej ni bilo razvidno, tudi manjši tekst. Pri tem kot bistveno zatrjuje, da:

- ni mogoče razbrati, da so meritve narejene na pozicijah predvidene montaže LED svetilk;
- naj bi bilo v spodnjem delu teksta navedeno, da so vse meritve v mikro Sv/h in ne v mili Sv/h (kot to interpretira naročnik), zato je ob dejstvu, da je $1 \mu\text{Sv}$ enako $0,000001 \text{ Sv}$, naročnik narobe izračunal potrebno dozo vzdržnosti v 90.000 urah – vlagatelj tako trdi, da je pravilno izračunana doza vzdržnosti zgolj 19,8 Sv ali 19,8 Gy.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni izkazal, zakaj ni že v vlogi z dne 1. 2. 2024 ugovarjal domnevno slabi berljivosti dokumenta oziroma izseka iz dokumenta »Survey #1«. V tem smislu navedb vlagatelja vsebine »Survey #1« niti ne bi bilo mogoče upoštevati kot pravočasnih (prim. s šestim odstavkom 29. člena ZPVPJN). Ne glede na navedeno Državna revizijska komisija v nadaljevanju pojasnjuje, da je iz izseka dokumenta razvidno, da so meritve opravljene na več lokacijah v reaktorski zgradbi, po presoji Državne revizijske komisije pa od naročnika ni mogoče pričakovati, da bi za določitev tehnične specifikacije opravil meritve na vseh lokacijah, kamor namerava namestiti LED svetilke, ki so predmet tega javnega naročila. Državna revizijska komisija tudi ne more pritrditi vlagatelju glede očitka, s katerim naročniku v bistvu očita zavajanje pri navajanju merskih enot, s katerimi je predstavljeno (nevtronsko in gama) sevanje: v opombi dokumenta (»LEGENDA«) je resda navedeno »ŠTEVILKA OB TOČKI – HITROST DOZE v mikro Sv/h« in »ENOTE: števila brez enot pomenijo hitrost doze v mikroSv/h, kontaminacija v Bq/100cm²«, vendar pa se te navedbe ne nanašajo na podatke, ki jih predstavlja naročnik. Izsek

predstavljenega dokumenta namreč prikazuje rezultate meritev s podano enoto (npr. »110 mSv/h (nevtron)«, »110 mSv/h (gama)« itd.) in torej ne zgolj števil brez merskih enot, na kar se nanaša zapis v opombi dokumenta. Državna revizijska komisija posledično zavrača kot nepotrebno izvedbo dokaza z imenovanjem izvedenca fizikalne stroke, ki naj bi preveril pravilnost izračuna vlagatelja pri pretvorbi merskih enot.

Državna revizijska komisija dalje ugotavlja, da je naročnik v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo tudi ustrezno pojasnil, kako je na podlagi rezultatov meritev (izhajajoč iz podatkov o hitrosti doze in ob upoštevanju dvakratnega faktorja rezerve), kot izhajajo iz »Survey #1«, določil sporno tehnično zahtevo – vlagatelj načina izračuna ni argumentirano oporekal; tudi Državna revizijska komisija ne najde razlogov v prid temu, da bi ga bilo treba označiti za nerazumnega ali (očitno) napačnega. Že na podlagi naročnikovega sklicevanja na rezultate meritev iz »Survey #1« in na njih temeljujočih izračunih za določitev vrednosti v povezavi z zahtevano odpornostjo LED svetilk na sevanja, Državna revizijska komisija ne more pritrditi vlagatelju v tem, da naročnik zahteva nesorazmerno visoko odpornost LED svetilk na nevtronsko in gama sevanje, posledično pa se ni opredeljevala do navedb vlagatelja, z njimi povezane dokazne predloge, ki se nanašajo na preostale meritve, na katere se je še skliceval naročnik, pa je zavrnila kot nepotrebne. Državna revizijska komisija kot nepotrebno zavrača tudi izvedbo dokaza s pridobitvijo strokovnega mnenja izvedenca fizikalne stroke, ki naj bi preveril meritve v NEK za reaktorsko posodo – vlagatelj je ta dokazni predlog v zahtevku za revizijo podal v povezavi s trditvijo, da si je naročnik podatke o sevanju izmislil, čemur pa že ob upoštevanju meritev iz »Survey #1« in iz njih izhajajočih preračunov ni mogoče slediti.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da razpolaga s podatki elektrarn v ZDA, da je sevanje na lokacijah svetilk okrog 0,1 Gy/h, česar pa niti ni dokazal (naročnik v obravnavanem primeru navaja in – kot že pojasnjeno – dokazuje 0,22 Gy/h za zadrževalni hram lastne jedrske elektrarne, oziroma 0,11 Gy/h gama sevanja). V vlogi z dne 1. 2. 2024, s katero se je opredelil do navedb naročnika, vlagatelj prilaga študije (v prevodu v slovenski jezik) »Meritev nevtronov v jedrskih reaktorjih«, iz katere naj bi bilo razvidno, »da je na najbolj neugodni poziciji v podobni elektrarni kot je NEK Nevtronsko sevanje 80 do 1000 micro Sv/h«, ter prospekt Instituta Jožef Stefan, iz katerega naj bi bilo razvidno, »kakšen je Nevtronski flux v merilni komori- SUHA KOMORA) neposredno pod TRIGA testnim reaktorjem«. Državna revizijska komisija opozarja na šesti odstavek 29. člena ZPVPJN, skladno s katerim se vlagatelj v treh delovnih dneh od prejema odločitve iz prve ali druge alineje prvega odstavka 28. člena tega zakona opredeli do navedb naročnika v tej odločitvi, vendar ne sme navajati novih kršitev, dejstev in predlagati novih dokazov, razen če dokaže, da jih brez svoje krivde ni mogel navesti ali predložiti v predrevizijskem postopku. V obravnavanem primeru vlagatelj ni ne zatrjeval ne dokazal, zakaj zadevne študije in prospekta ni mogel predložiti v zahtevku za revizijo, zato tega dokaza v tem postopku pravnega varstva ni mogoče upoštevati. Ne glede na to Državna revizijska komisija pristavlja in soglašja z naročnikom, da se omenjena dokumenta tudi sicer v ničemer ne nanašata na sevanje v objektu, kamor naj bi se namestilo LED svetilke, ki so predmet tega javnega naročila, kot taka pa (še zlasti ob upoštevanju »Survey #1«, kot že pojasnjeno) ne terjata drugačnega zaključka v zvezi z vprašanjem sorazmernosti pri določanju sporne tehnične specifikacije.

V zvezi z očitkom vlagatelja (v vlogi z dne 1. 2. 2024), da naročnik ni predložil dokumenta »EQ Room parameters: ZVNE/SA/EQ-TR EQ-RB-H01«, na katerega se sklicuje, oziroma da tega dokumenta ni predložil v slovenskem jeziku, Državna revizijska komisija ugotavlja, da se je – kot je razbrati iz navedb naročnika – naročnik na ta dokument v sklepu o zavrnitvi zahteva za revizijo skliceval v povezavi z določenimi obratovalnimi pogoji (tj. temperaturo, vlago, tlak) v reaktorski zgradbi, v posledici česar zatrjevana neustrezna predložitev tega dokumenta ne vpliva na odločitev glede zakonitosti sporne zahteve po odpornosti LED svetilk na sevanja.

V zvezi z vlagateljevo navedbo, da višja zahteva TID 40 kGy najverjetneje ni v skladu s 109. do 120. členom ZVISJV-1, saj izpostavljeni členi govorijo o obratovanju sevalnih in jedrskih objektov, Državna revizijska komisija ugotavlja, da je očitek vlagatelja splošen, pavšalen in nekonkretiziran, saj je iz teh navedb mogoče razbrati le vlagateljevo mnenje o obstoju verjetnosti, da je zahteva naročnika morda v nasprotju z določenim predpisom, iz navedb pa ni mogoče v ničemer ugotoviti, zakaj naj bi bila ta zahteva v kakršnemkoli smislu v nasprotju s tem predpisom. V tem smislu vlagatelj zato ni zadostil trditvenemu bremenu, Državna revizijska komisija pa niti ni pristojna za obravnavo morebitnih kršitev ZVISJV-1. Posledično je treba zavrniti tudi dokazni predlog z imenovanjem izvedenca fizikalne stroke, ki naj bi preveril, ali ima naročnik »vsa potrebna dovoljenja«, kot jih določa ZVISJV-1.

Vlagatelj naročniku očita tudi način podajanje tehnične zahteve v enotah Gray (Gy) – zatrjuje, da bi naročnik moral zagotoviti dodatne podatke o meritvah nevtronskega sevanja in podatek o njegovi energiji v mEV. Na to se nanaša tudi vprašanje potencialnega ponudnika (*»Glede vaše zahteve odpornost na sevanje pa je pri zahtevi 10% Nevtronskega fluxa je potrebno specificirati energijo teh neutronov, ki posrejo preko kinetične energije povzročijo 10 % vsebnost sevanja pri energiji doze b40 kGy«*), na katerega je naročnik odgovoril na Portalu javnih naročil 8. 1. 2024 ob 16.15 (*»Gre za odpornost na nevtronsko sevanje na osnovi analiz in meritev.«*) – upošteva je navedeno tako ni mogoče soglašati z naročnikom v tem, da je glede obravnavane zatrjevane kršitve podana omejitev zahtevka za revizijo iz tretjega odstavka 16. člena ZPVPJN.

Naročnik v zavrnitvi zahtevka za revizijo prepričljivo pojasnjuje, da je Gray (Gy) enota, ki se standardno uporablja v vsej literaturi, vezani na vplive ionizirajočih sevanj na sisteme in komponente, čemur vlagatelj argumentirano niti ne oporeka – Državna revizijska komisija pristavlja, da gre za izpeljano enoto mednarodnega sistema enot SI [prim. s 6. členom Zakona o meroslovju (Uradni list RS, št. 26/2005; v nadaljevanju: ZMer-1)] za absorbirano dozo. Iz zahtev v razpisni dokumentaciji ne izhaja, da bi naročnik zahteval testiranje svetilk na nevtrone določene vrste oziroma na nevtrone z določeno energijo, ampak zgolj na skupno absorbirano dozo (ne glede na to, s kolikšno energijo je ta dosežena). Vlagatelj niti ne zatrjuje, da ob testiranju svetilke na (ali z) določeno količino neutronov v eni sekundi z določeno (znano) energijo na cm² ne bi mogel izračunati skupne absorbirane doze v Gy. Iz navedb vlagatelja ni mogoče razbrati, zakaj bi bil za predstavitev podatka o odpornosti LED svetilk na (nevtronsko) sevanje potreben podatek o natančni strukturi nevtronskega sevanja na lokacijah, kamor naročnik predvideva montirati te svetilke. Upošteva je navedeno ni mogoče najti podlage za ugotovitev, da naročnik ponudnikom ni zagotovil ustreznih informacij za pripravo ponudbe. Državna revizijska komisija posledično kot nepotrebno zavrača izvedbo dokaza z imenovanjem strokovnjaka fizikalne stroke, ki naj bi potrdil vlagateljeve navedbe; izvedba dokazov namreč ne more nadomestiti manjkajoče trditvene podlage, saj ta služi dokazovanju zatrjevanih (konkretnih in določnih) pravno relevantnih dejstev, ne pa dopolnjevanju pomanjkljive trditvene podlage.

Vlagatelj postavitev izvedenca fizikalne stroke predlaga tudi za podajo odgovora na vprašanja, ali je naročnikova zahteva glede zahtevane odpornosti na sevanja sorazmerna oziroma kakšna je tista vrednost, ki bi bila glede na namen javnega naročila še objektivno opravičljiva. Izpostavljene dokazne predloge za postavitev izvedenca je Državna revizijska komisija zavrnila. Najprej zato, ker ocenjuje, da ne gre za dokaz, ki je potreben za rešitev zadeve, saj je na podlagi dokumentacije postopka oddaje javnega naročila in predrevizijskega postopka mogoče ugotoviti vsa pravnorelevantna dejstva, potrebna za rešitev konkretne zadeve. Poleg tega vlagatelj predlaga, da se s strokovnjakom rešujejo pravna vprašanja, katerih pa strokovnjak ne more razreševati, saj jih razrešuje organ, ki odloča v zadevi, torej Državna revizijska komisija.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni izkazal, da je sporna zahteva (tehnična specifikacija) določena v nasprotju z ZJN-3.

V zvezi z navedbami vlagatelja, da »[t]udi v kolikor bi bile zahteve o TID pravilne, je nemogoče v danih rokih iz javnega razpisa preveriti vzdržnost ponudnikovih LED svetilk na zahtevano TID«, saj »[t]a postopek iz lastnih izkušenj traja najmanj 6 mesecev«, v posledici česar vlagatelj naročniku očita neomogočanje enakopravnega sodelovanja ponudnikom, Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da je naročnik določil rok za oddajo ponudb, ki enako zavezuje vse ponudnike, v posledici česar ni mogoče soglašati z očitkom o neomogočanju enakopravnega sodelovanja ponudnikov. Če pa je navedbe vlagatelja mogoče razumeti tudi kot očitek naročniku o kršitvi prvega odstavka 74. člena ZJN-3 (skladno s katerim naročnik pri določanju rokov za prejem ponudb in prijav za sodelovanje upošteva kompleksnost javnega naročila in čas, potreben za pripravo ponudb ali prijav, pri tem pa ne sme posegati v minimalne roke iz 40. do 45. člena tega zakona), pa Državna revizijska komisija pojasnjuje, da je osnovna naročnikova dolžnost v zvezi z določitvijo dolžine roka za prejem prijav ali ponudb, da gospodarskim subjektom omogoči dovolj časa, da se seznanijo z vsemi potrebnimi informacijami in da zberejo vso zahtevano dokumentacijo ter pripravijo prijavo ali ponudbo, skladno z zahtevami naročnika. Ustreznost rokov za predložitev ponudb in primernost njihove dolžine je treba presojeti v vsakem posameznem postopku oddaje javnega naročila, upoštevajoč pri tem konkretne okoliščine posameznega primera. V obravnavanem primeru ni mogoče ugotoviti, da je naročnik posegel v minimalni rok za predložitev ponudb iz 45. člena ZJN-3 (ki se nanaša na postopek s pogajanjem z objavo in določa minimalne roke za konkretni primer). Državna revizijska komisija pojasnjuje, da ZJN-3 od naročnika ne zahteva, da prilagodi rok za predložitev ponudb iz razloga, ker eden od potencialnih ponudnikov določene lastnosti svojega proizvoda ne pozna oziroma je (še) ni testiral; ob tem pristavlja, da mora naročnik skladno s tretjim odstavkom 70. člena ZJN-3 sprejeti druga ustrezna dokazila, ki niso navedena v prvem odstavku tega člena, na primer tehnično dokumentacijo proizvajalca, kadar določen gospodarski subjekt nima dostopa do potrdil ali poročil o preizkusih iz prvega odstavka tega člena ali jih ne more pridobiti v ustreznih rokih, pod pogojem, da ni odgovoren za to, da nima dostopa, ter pod pogojem, da gospodarski subjekt s tem dokaže, da gradnje, blago ali storitve, ki jih zagotavlja, izpolnjujejo tehnične specifikacije, merila za oddajo naročila ali pogoje za izvedbo naročila.

III. Tehnične specifikacije (IP zaščita in vlaga)

Vlagatelj v zahtevku za revizijo izpostavlja, da je v predhodnem povpraševanju oziroma med raziskavo trga naročnik podal zahtevo po IP zaščiti IP 55, v razpisu pa je zahtevane IP zaščita IP 65, kar je nekaj razredov višja zahteva. Vlagatelj kot problematično navaja še, da je »[v] razpisu [...] zahtevana odpornost na 90 % vlažnost, v razpisu pa je zahtevana odpornost na vlažnost 60-100 %.« S temi nejasnimi, zavajajočimi in neresničnimi zahtevami naj bi naročnik zavedel vse morebitne ponudnike, da se niso mogli pripraviti na popolnoma drugačne tehnične zahteve predmetnega razpisa, kot pa so bile v predhodnih informacijah podane s strani pripravljavca projekta zamenjave svetilk v reaktorski posodi.

V odločitvi, s katero je zavrnil zahtevek za revizijo, naročnik odgovarja, da navedeni zahtevi in parametri niso bili nikoli izpostavljeni kot sporni, naročnik pa s tem v zvezi ni prejel nobenega vprašanja. Meni še, da ti zahtevi za vlagatelja več kot očitno ne predstavljata ovir, saj je iz njegovega tehničnega lista razvidno, da njegove svetilke ti zahtevi izpolnjujeta.

Skladno s prvim odstavkom 16. člena ZPVPJN se v predrevizijskem in revizijskem postopku ne presojajo očitane kršitve, ki se nanašajo na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudb ali razpisno dokumentacijo, če bi lahko vlagatelj ali drug morebitni ponudnik prek portala javnih naročil naročnika opozoril na očitano kršitev, pa te možnosti ni uporabil. Šteje se, da bi vlagatelj ali drug morebitni ponudnik prek portala javnih naročil lahko opozoril na očitano kršitev, če je bilo v postopku javnega naročanja na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo o naročilu, na podlagi katerega ponudniki oddajo prijave ali ponudbe.

Poleg že v pojasnjenega v obrazložitvi tega sklepa pod poglavjem »I. Splošno« v zvezi z raziskavo trga, Državna revizijska komisija ugotavlja še, da se nobeno od vprašanih potencialnih ponudnikov, na katera je odgovarjal naročnik prek portala javnih naročil, ne nanaša na v zahtevku za revizijo zatrjevano nejasnost oziroma nezakonitost spornega določila (tehnične specifikacije). Državna revizijska komisija posledično ugotavlja, da na očitano pomanjkljivost oziroma nejasnost razpisne dokumentacije prek portala javnih naročil niti ni bilo opozorjeno, v posledici česar se do tega očitka vlagatelja ne opredeljuje.

IV. Referenca

Naročnik je v razpisni dokumentaciji v poglavju »D. POGOJI ZA SPREJEM PONUDBE« pod točko »22 SPLOŠNO« navedel:

»Ponudniki morajo predložiti naslednja dokazila o izpolnjevanju pogojev:

[...]

3. Reference (priloga št. 5)

Ponudnik mora predložiti najmanj dve (2) preverljivi referenci iz zadnjih petih (5) let, ki morata dokazovati ponudnikovo sposobnost in izkušnje z uspešno in pravočasno dobavo LED svetilk, ki nimajo oznake »varnostni razred (Non-Safety Related)«, a so zasnovane za uporabo v jedrskih elektrarnah ter so po tehničnih specifikacijah in prostornini primerljive zahtevanim v tem razpisu. Natančneje, referenci morata jasno potrjevati, da je ponudnik predhodno dobavil svetilke, ki izpolnjujejo naslednje ključne tehnične specifikacije, kot je podrobno opisano v SP-E3052, Rev.0:

- Odpornost na sevanje: sposobnost vzdržati izpostavljenost sevanju najmanj 40 kGy (vključno z gama in min. 10 % nevtronskim sevanjem).
- Temperaturna odpornost: funkcionalna učinkovitost v okoljih s temperaturami do vsaj 49°C.

- *Tlačna odpornost: certificirano za odpornost na tlak vsaj 3,8 bara.*
- *Ohišje iz nerjavečega jekla.*
- *Potresna kvalifikacija: zagotavljanje odpornosti na potresne aktivnosti in preprečevanje padcev med takimi dogodki (brez odpadanja delov).*

Dodatno mora biti iz referenc razvidno, da je vsaka od referenčnih predhodnih dobav vključevala količino najmanj 50 enot.

Ponudnik mora za vsako podano referenco predložiti obrazec Potrdilo o referenčni dobavi (priloga št. 8), podpisano s strani naročnika oziroma investitorja. To potrdilo potrjuje veljavnost in točnost ponudnikovih navedb in podatkov.

Pogoje iz zadevne 3. točke mora izpolnjevati ponudnik in/ali njegov podizvajalec. V kolikor je ponudnik izpolnil referenčni pogoj s podizvajalcem, naročnik ne bo dovolil zamenjave le-tega, razen če bo ponudnik zagotovil drugega podizvajalca, ki izpolnjuje referenčni pogoj.

Naročnik si pridržuje pravico, da navedbe preveri in zahteva dodatna dokazila (npr. pogodba z investitorjem ali izjava naročnika, dokazilo o plačilu,...) ali referenco preveri neposredno pri investitorju. Za vsako referenco je treba vključiti kontaktne podatke za namene preverjanja.«.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo kot nedopustno izpostavlja, da je referenčna zahteva v celoti prilagojena razpisu, ki se oddaja. Naročniku očita, da ne bi smel zahtevati popolne identičnosti referenčnega posla in predmeta javnega naročila, saj je popolna identičnost dveh predmetov praviloma nemogoča oziroma gre za prilagojen razpis, kar pa ni dopustno; taka zahteva je v nasprotju z načelom sorazmernosti in predstavlja za vlagatelja nemogoč pogoj. Naročnik bi moral dopustiti dokazovanje sposobnosti s podobnimi posli iz preteklosti. Iz razloga, ker naj bi se LED svetilke komaj začenjale vgrajevati v reaktorske posode, vlagatelj kot neopravičeno diskriminatorno označuje zahtevo po dveh poslih – meni, da bi bila zadostna že ena primerljiva referenca. Poudarja, da je prodal že kar nekaj svetilk po svetu (in sicer v šestih državah), ampak v večini primerov mu naročila dajejo posredniki, ki pa imajo v pogodbah z uporabniki (večinoma nuklearne elektrarne) klavzule o zaupnosti. Kot dejstvo izpostavlja še, da je pred tremi leti naročniku dobavil na reverz dva kosa radiacijsko odporne svetilke, kakršne so sedaj predmet naročila; namen je bil, da jih naročnik sam vgradi na najbolj obremenjeno mesto v reaktorski posodi, vendar vlagatelj od tedaj ni dobil nobenega obvestila, da bi bilo kaj narobe ali da svetilke niso primerne. Poleg tega je z naročnikom oziroma posrednim podjetjem od leta 2017 dalje sklenil 22 prodajnih poslov, katerih predmet je bila dobava radiacijsko odpornih svetilk. Te reference NEK in še ostalih pet kupcev po svetu bi morale zadoščati za dokaz usposobljenosti izvesti predmetno javno naročilo v ustrezni kvaliteti in kvantiteti, če bi naročnik pripravil razpis na način, kot določa zakon, in bi vsem sposobnim ponudnikom omogočil enakopravno sodelovanje. Neopravičeno diskriminatorna naj bi bila tudi zahteva, da je vsaka od referenčnih dobav vključevala količino najmanj 50 enot – ta zahteva odraža posel, ki ga je izvedel ponudnik DITO d.o.o., za tako zahtevo pa ni najti objektivno opravičljivih razlogov. Vlagatelj izpodbija referenčno zahtevo, da bi moral ponudnik dokazati, da ima dva prodajna posla po 50 kosov svetilk v inox izvedbi: pojasnjuje (in dokazuje), da že od leta 2017 ponuja enakovredne svetilke v inox izvedbi, pa jih naročnik do danes še ni kupil – ve, da morajo biti svetilke ki bodo vgrajene v reaktorski posodi, v inox izvedbi (ki kvečjemu bolj ščiti pred gama sevanjem kot ohišje iz aluminija), ampak dejstvo, da jih naročnik do danes še ni kupil, ne more biti izločitveni pogoj. Dodaja, da je naročniku že večkrat dobavil gama odporne svetilke z aluminijastim ohišjem, kar naj bi dokazovalo, da je tudi ta izvedba dopustna in za naročnika sprejemljiva, naročnik pa naj ne bi imel objektivno utemeljenih razlogov, da je ne dopusti.

V odločitvi, s katero je zavrnil zahtevek za revizijo, naročnik pojasnjuje, da ni zahteval identičnega referenčnega posla, ampak primerljiv referenčni posel, ki upošteva nekatere najpomembnejše

minimalne zahteve za predmetne LED luči, ki se bodo vgradile v reaktorsko zgradbo NEK; dopustil je torej tudi drugačne luči, če izpolnjujejo nekatere minimalne zahteve, ki se vežejo na delovne in okoljske pogoje na lokaciji namestitve. Poudarja, da referenčni posel ni identičen predmetu javnega naročila, ker določa, da mora biti referenčni posel primerljiv, kar pomeni, da so (bile) dobavljene svetilke po tehničnih specifikacijah in prostorninah primerljive tem v razpisu, morale pa so biti take, da delujejo v pogojih, kot so v reaktorski stavbi tega razpisa. Zanika navedbo vlagatelja, da se LED svetilke komaj začenjajo vgrajevati, saj je preverjal in pozna 22 objektov z vgrajenimi LED lučmi v reaktorski zgradbi – najverjetneje jih je še več, ampak vseh ni preverjal. Zahteva po dveh referencah ni diskriminatorna. Vlagatelj naj tudi ne bi navajal, da bi lahko oddal ponudbo za predmetno javno naročilo, če bi naročnik zahteval zgolj eno referenco – ravno nasprotno, vlagatelj navaja, da je dobave izvajal že v šest držav, kar pomeni, da zahteva po dveh referenčnih poslih ni ne diskriminatorna ne nemogoča. Dodaja, da ni določil izločitvenega pogoja, ki ga omenja vlagatelj (tj. da naročnik ni kupil od vlagatelja svetilk v inox izvedbi). Naročnik v nadaljevanju pojasnjuje pomen zahtevanega materiala nerjaveče jeklo (inox), pri čemer dodaja, da je uporaba aluminija in pocinkanega jekla v zadrževalnem hramu prepovedana, sam pa tudi ni seznanjen z obstojem morebitnega alternativnega materiala nerjavečemu jeklu z ustreznimi dokazili (s čimer je tudi seznanil potencialne ponudnike). Ugotavlja, da tudi vlagatelj priznava, da je ustrezen material le inox, vlagatelja pa ta zahteva tudi sicer ne omejuje, saj celo sam priznava, da ponuja svetilke v inox izvedbi. Opozarja, da v zvezi s številom LED svetilk, ki jih mora vsebovati posamezna referenca, ni prejel nobenega predloga glede znižanja števila dostavljenih enot v posameznem referenčnem poslu, pa tudi sicer meni, da je referenčni pogoj sorazmeren, saj število LED svetilk iz referenčnega posla predstavlja 32 % vseh svetilk, ki jih bo treba dobaviti v letu 2024. Meni, da se vlagatelj zavzema, da bi bil kot referenčni posel ustrezna dobava kakršnihkoli LED svetilk, torej tudi tistih, ki niso namenjene za uporabo v reaktorskih zgradbah in se lahko uporabljajo za razsvetljavo stanovanj; poudarja, da ni dolžan in ne more take dobave šteti za ustrezno referenco, ustreznost referenc pa bo preverjal v fazi pregleda ponudb.

Vlagatelj v vlogi z dne 1. 2. 2024, s katero se je opredelil do navedb naročnika, v celoti vztraja na očitkih iz zahtevka za revizijo. Ne strinja se z naročnikovo trditvijo, da je zahteva za izvedbo v inox dokončna, kljub temu, da lahko izdelata tako svetilko. Meni, da bi moral naročnik specificirati zahteve glede na katere kemikalije, vlago, pline oziroma okoljske parametre mora biti LED svetilka odporna, ponudnik pa bi lahko izbral različne materiale. Več kot očitno naj bi bilo ne samo to, da se naročnik ne zavezuje k dobavi vseh količin, kot so predvidene, dejstvo naj bi bilo tudi, da si naročnik pridržuje pravico z izbranim ponudnikom (izvajalcem) v fazi izvedbe izvesti pogajanja o tehničnih karakteristikah, ki pa so sedaj izločitveni element in so zajete tudi v referenčni zahtevi, kar pa ni dopustno. V tej zadevi ne gre za okvirni sporazum, na katerega se sklicuje naročnik. S tehničnimi zahtevami in referenčnim pogojem naj bi naročnik nedopustno omejil krog ponudnikov in prilagodil razpis zgolj enemu, s tem pa se bo v fazi izvedbe pogajal prav o tehničnih parametrih, kar ni dopustno. To pomeni, da so pogoji lahko ugodnejši za ponudnika ki bo izbran, kar pomeni kršitev 95. člena ZJN-3. Prav tako je jasno, da vlagatelj ob pogojih, kot so sedaj objavljeni, ne more oddati ponudbe, potem pa jo bi morebiti lahko, vendar se bo naročnik pogajal zgolj z izbranim ponudnikom.

Naročnik v vlogi z dne 15. 2. 2024 pojasnjuje, da so zahteve za opremo in omejitve določenih materialov določene v Končnem varnostnem poročilu in so povzete v tehnični specifikaciji, naročnik pa od te zahteve tako ni upravičen odstopiti. Zahtevo po inox izvedbi svetilk je podal zato, ker gre za standardni material, ki se uporablja v primarnih tokokrogih in je znan kot stabilen in odporen material. Zahtevo lahko izpolni tudi vlagatelj, zato naročniku ni jasno, zakaj naj bi bila tehnična zahteva sporna.

Vlagatelj v vlogi z dne 22. 2. 2024 navaja, da je angleško ime »INOX ali Stainless steel« v slovenskem prevodu »nerjaveče jeklo«, katerih pa je stotine vrst. Meni, da je zahtevati ohišje iz

inox pločevine nestrokovno in neveljavno; naročnik bi moral določiti tip pločevine po veljavnih Slovenskih standardih za železa in jekla ali pa določiti fizikalne lastnosti, kemijsko obstojnost, trdnostne lastnosti itd., da bi lahko katerokoli ponudnik dobavil svetilke v ustrezni kvaliteti nerjavne pločevine. V primeru uporabe napačnega tipa nerjavne pločevine se lahko zgodi, da izbran tip niti približno ne ustreza razmeram, za katere se uporablja.

Med vlagateljem in naročnikom je spor glede vprašanja, ali je naročnik pri oblikovanju citiranega pogoja za sodelovanje ravnal skladno z ZJN-3.

Iz pregleda objavljenih vprašanj potencialnih ponudnikov in naročnikovih odgovorov na Portalu javnih naročil je razvidno, da je bil naročnik na v zahtevku za revizijo izpostavljanje kršitve ZJN-3 pri določitvi spornih zahtev večkrat opozorjen (npr. objave 27. 12. 2023 ob 12.35, 29. 12. 2023 ob 11.55, 4. 1. 2024 ob 13.45, 4. 1. 2024 ob 13.47 in 8. 1. 2024 ob 16.15).

V postopku javnega naročanja lahko naročnik postavi pogoje za sodelovanje z namenom ugotavljanja sposobnosti ponudnikov za izvedbo javnega naročila. Pogoj za sodelovanje je element, ki mora biti v ponudbi v celoti izpolnjen na način, kot je predviden v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila in je izključne narave.

Pogoje za sodelovanje naročnik določi v skladu s 76. členom ZJN-3. Ta v prvem odstavku določa, da lahko naročnik določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na a) ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, b) ekonomski in finančni položaj in c) tehnično in strokovno sposobnost.

V skladu z drugim odstavkom 76. člena ZJN-3 lahko naročnik gospodarskim subjektom kot zahtevo za sodelovanje naloži pogoje, ki so določeni v 76. členu. Naročnik mora v postopek javnega naročanja vključiti le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila.

Glede tehnične in strokovne sposobnosti deseti odstavek 76. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Naročnik lahko zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami iz prejšnjih naročil. Naročnik lahko domneva, da gospodarski subjekt nima zahtevanih strokovnih sposobnosti, če pri gospodarskem subjektu zasledi nasprotje interesov, ki bi lahko negativno vplivalo na izvedbo javnega naročila.

Dokazila za ugotavljanje sposobnosti gospodarskih subjektov za sodelovanje v javnem naročanju ZJN-3 ureja v 77. členu. Skladno z drugim odstavkom tega člena lahko naročnik zahteva le dokazila, določena v tem in v 78. členu ZJN-3. Tehnične sposobnosti lahko gospodarski subjekt glede na vrsto, količino ali pomen ter uporabo gradenj, blaga ali storitev izkaže na enega ali več načinov iz osmega odstavka 77. člena ZJN-3 – npr. s seznamom najpomembnejših dobav blaga ali opravljenih storitev v zadnjih treh letih skupaj z zneski, datumi in navedbo javnih ali zasebnih naročnikov, pri čemer lahko zaradi zagotovitve ustrezne ravni konkurence naročnik po potrebi navede, da bo upošteval dokazila o ustreznih dobavah blaga ali opravljenih storitvah izpred več kot treh let (točka b).

ZJN-3 v 77. členu določa le posamezna možna dokazila za izkazovanje tehnične in kadrovske sposobnosti, medtem ko mora vsebino pogojev in zahtevano raven usposobljenosti določiti naročnik, upošteva pri tem kompleksnost predmeta javnega naročila in njegove značilnosti.

Naročnik pri tem ni povsem avtonomen, saj ga omejujejo pravila javnega naročanja, primarno izražena skozi temeljna načela. V skladu z načelom enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) mora naročnik zagotoviti, da med ponudniki v vseh fazah postopka javnega naročanja in glede vseh elementov ni razlikovanja, upošteva vzajemno priznavanje in sorazmernost zahtev naročnika glede na predmet naročila, pri čemer ne sme ustvarjati okoliščin, ki pomenijo krajevno, stvarno ali osebno diskriminacijo ponudnikov, diskriminacijo, ki izvira iz dejavnosti, ki jo opravlja ponudnik, ali drugo diskriminacijo. Načelo sorazmernosti (8. člen ZJN-3) določa, da se mora javno naročanje izvajati sorazmerno predmetu javnega naročanja, predvsem glede izbire, določitve in uporabe pogojev, zahtev in meril, ki morajo biti smiselno povezana s predmetom javnega naročila.

Pogoji za sodelovanje morajo biti torej oblikovani na način, ki zagotavlja enakopravno obravnavo vseh ponudnikov in pošteno konkurenco v postopku pridobivanja naročila ter povezani in sorazmerni s predmetom naročila. Kot je Državna revizijska komisija zapisala že v svojih številnih odločitvah, zagotavljanje enakopravne obravnave ne pomeni, da mora naročnik svoje zahteve oblikovati tako, da sodelovanje v postopku oddaje javnega naročila omogoči prav vsem ponudnikom na relevantnem trgu. Naročnik namreč prav z določanjem posameznih pogojev ponudnike razvrsti na tiste, ki zahteve izpolnjujejo in lahko zato kot usposobljeni ponudniki sodelujejo v postopku, ter tiste, ki ene ali več posameznih zahtev ne izpolnjujejo in zato v postopku ne morejo sodelovati. Naročniki so v postopkih oddaje javnih naročil upravičeni postavljati pogoje, ki imajo za posledico omejevanje kroga potencialnih ponudnikov za izvedbo javnega naročila oz. njihovo razlikovanje. Takšno omejevanje potencialnih ponudnikov pa je dopustno le iz razlogov, ki so za javno naročilo bistveni ter so z njim povezani in sorazmerni, oz. le na podlagi vsebinsko objektivno utemeljenih okoliščin.

Pri presoji vlagateljevega očitka o tem, da naj bi naročnik nesorazmerno predmetu javnega naročila zahteval identičnost referenčnega posla z razpisanim javnim naročilom, Državna revizijska komisija očitku vlagatelja ne more pritrditi. Iz izpodbijanega pogoja za sodelovanje namreč v ničemer ne izhaja, da naročnik zahteva identičnost referenčnega posla z razpisanim javnim naročilom – naročnik tako kot pogoja za sodelovanje ne zahteva, da referenčni posel nanaša na dobavo enakih svetilk, kot bi jih ponudniki ponudili v tokratnem javnem naročilu, prav tako za ustreznost referenčnega posla ni zahtevana taka količina dobavljenih svetilk v okviru enega posla, kot jih naročnik naroča zdaj. Naročnik je za ustreznost referenčnega posla določil zgolj to, da se mora nanašati na svetilke, ki imajo določene lastnosti, primerljive lastnostim, ki jih je opredelil v tehničnih specifikacijah za predmetne svetilke tega javnega naročila – kot gre razbrati iz referenčnega pogoja, gre za lastnosti, ki se nanašajo na pogoje, v katerih delujejo (npr. namen uporabe v jedrskih elektrarnah, odpornost na sevanje, zmožnost delovanja v določenih okoljskih pogojih itd.). Zatrjevanje vlagatelja, da referenčna zahteva v delu, ki se nanaša na vsebino referenčnega posla, torej ni točno, saj temelji na napačnem povzemanju podatkov oziroma napačnem razumevanju razpisne dokumentacije. Za zahtevo, da ponudniki za priznanje tehnične in strokovne sposobnosti izkažejo primerljivo referenčno dobavo enakega blaga, ima naročnik neposredno podlago v zakonu (točka b osmega odstavka 77. člena ZJN-3), zato je pogoj zakonit. Ker se referenčna zahteva nanaša na blago z enakimi bistvenimi značilnostmi, kot ga ima blago, ki je predmet naročila, je treba tudi ugotoviti, da je povezana in sorazmerna s predmetom naročila.

Vlagatelj neupravičenost zahteve po izkazu dveh referenčnih poslov utemeljuje z zatrjevanjem, da »se LED svetilke komaj začenjajo vgrajevati v reaktorske posode« (pravilno: reaktorske zgradbe), česar pa podrobneje ne pojasni ali dokaže – celo nasprotno: že z nadaljnjih vlagateljevih navedb v zahtevku za revizijo je mogoče razbrati, da je (že zgolj) vlagatelj »prodal kar nekaj svetilk po svetu in sicer že v šest držav« ter da ima vlagatelj »pri samem naročniku 25 referenčnih poslov [...]«. Pri tem ni jasno, kako naj bi za vprašanje zakonitost pogoja bila

relevantna navedba vlagatelja, da mu v večini primerov naročila dajejo posredniki, ki imajo v pogodbah z uporabniki klavzule o zaupnosti. Strinjati se je treba z naročnikom v tem, da zahteva po izkazu dveh referenc ni diskriminatorna, saj ne ustvarja okoliščin, ki bi pomenilo krajevno, stvarno ali osebno diskriminacijo ponudnikov, diskriminacijo, ki izvira iz klasifikacije dejavnosti, ki jo opravlja ponudnik, ali drugo diskriminacijo.

Iz zahtevka za revizijo nadalje izhaja očitek o neupravičeno diskriminatorni zahtevi po tem, da je vsaka od referenčnih dobav vključevala količino najmanj 50 enot, saj naj bi ta zahteva odražala posel, ki ga je izvedel določen ponudnik; vlagatelj zavzema stališče, da za tako naročnikovo zahtevo ni mogoče najti objektivno opravičljivih razlogov. Pri presoji, ali je ta zahteva smiselno povezana in sorazmerna glede na predmet javnega naročila, je treba obravnavani kriterij primarno primerjati s predmetom javnega naročila. Naročnik po oceni Državne revizijske komisije pri tem prepričljivo pojasnjuje, da je predmet dobave v tem javnem naročilu do 455 LED svetilk v letih 2024–2026 (prim. npr. s poglavjem »1.1 Obseg dela« v dokumentu »TEHNIČNA SPECIFIKACIJA« v razpisni dokumentaciji). Res je sicer, kar opozarja vlagatelj, da se naročnik zavezuje dobaviti do največ 455 svetilk in ne točno toliko, vendar je po drugi strani naročnik določil fiksni dobavni obseg za leto 2024, in sicer v količini 155 svetilk (gl. npr. odgovor naročnika na portalu javnih naročil z dne 8. 1. 2024 ob 16.15, ki skladno z drugim odstavkom 67. člena ZJN-3 šteje za dopolnitev dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila). Že ob upoštevanju navedenega je sprejeti naročnikovo oceno o tem, da bo ponudnik, ki je v predhodnih dobavah dobavil najmanj 50 enot (kar predstavlja 32 % vseh svetilk, ki jih bo treba dobaviti že v letu 2024) sposoben izvesti predmetni posel, saj bo moral že v letu 2024 dobaviti 155 svetilk. Tudi po presoji Državne revizijske komisije naročnikove zahteve v zvezi s številom dobavljenih enot ni mogoče označiti za nesorazmerno, saj glede na dejansko število svetilk, ki so (bodo) predmet dobave že v letu 2024, v referenčnem pogoju zahtevano število dobavljenih enot ni (pre)visoko. V zvezi z vlagateljevimi navedbami, da je tudi ponudnik, ki je v preteklosti dobavil manjše količine svetilk, zmožen za izvajanje predmetnih storitev, gre pojasniti, da izvedba dobav v manjšem obsegu še ne omogoča sklepanja o usposobljenosti za izvedbo teh storitev v večjem obsegu. Le če ponudnik izkaže, da je uspešno izvedel posel po vsebini in obsegu primerljiv predmetu javnega naročila, je mogoče sklepati, da ima ponudnik ustrezno znanje, opremo in izkušnje, potrebne za izvedbo javnega naročila.

Ni mogoče pritrditi vlagatelju, da naj bi dejstvo, da naročnik od vlagatelja še ni kupil enakovrednih svetilk v INOX izvedbi, ki jih vlagatelj ponuja že od leta 2017, predstavljalo izločitveni pogoj, s tem povezane navedbe vlagatelja v zahtevku za revizijo pa niti niso razumljive. V posledici navedenega Državna revizijska komisija kot nepotrebno zavrača izvedbo dokazov z vpogledom v pretekle vlagateljeve ponudbe naročniku, izdane naročilnice, dobavnice in račune.

Vlagatelj predlaga tudi izvedbo glavne obravnave z zaslišanjem naročnika, vpogled v spisek računov vlagatelja ter v pogodbo med vlagateljem in naročnikom. Z izvedbo vseh teh dokazov želi vlagatelj dokazovati svoje uspešno izvedene pretekle posle, kar pa ni pravno relevantno dejstvo za presojo skladnosti naročnikovega pogoja za sodelovanje z ZJN-3. Državna revizijska komisija je zato izvedbo teh dokazov zavrnila kot nepotrebno.

Upošteva vse navedeno Državna revizijska komisija na podlagi revizijskih navedb vlagatelja ni mogla ugotoviti, da bi bile naročnikove zahteve za tehnično in strokovno sposobnost pod točko »22 SPLOŠNO« v poglavju »D. POGOJI ZA SPREJEM PONUDBE« razpisne dokumentacije v nasprotju z določili ZJN-3.

Vežano na dele razpisne dokumentacije, ki se nanašajo na zahtevano izvedbo ohišja svetilk iz nerjavečega jekla, vlagatelj (še)le v vlogi z dne 1. 2. 2024 kot sporno izpostavlja zahtevo naročnika po »INOX izvedb[i]«, kot je npr. podana v poglavju »8.0 ZAHTEVE ZA MATERIAL« v

dokumentu »TEHNIČNA SPECIFIKACIJA [...]«: »Ohišje in nosilci morajo biti iz nerjavečega jekla. Aluminijasto ohišje ni sprejemljivo zaradi omejitev vnosa v reaktorsko zgradbo.« oziroma smiselno enako v poglavju »1.2 Oprema, material in storitve, ki jih zagotovi dobavitelj« istega dokumenta. Državna revizijska komisija opozarja na določbo šestega odstavka 29. člena ZPVPJN, skladno s katero se vlagatelj lahko v treh delovnih dneh od prejema odločitve iz prve ali druge alineje prvega odstavka 28. člena tega zakona opredeli do navedb naročnika v tej odločitvi, vendar ne sme navajati novih kršitev, dejstev in predlagati novih dokazov, razen če dokaže, da jih brez svoje krivde ni mogel navesti ali predložiti v predrevizijskem postopku. V konkretnem primeru Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni dokazal, da brez svoje krivde ni mogel že v zahtevku za revizijo navesti zatrjevane kršitve oziroma dejstev, ki bi (če bi bila izkazana) lahko rezultirala v ugotovitvi, da tehnična specifikacija v delu, ki se nanaša na material ohišja LED svetilk, ni določena skladno z ZJN-3. Ker je torej vlagatelj z izpostavljenimi navedbami in dokaznimi predlogi prepozen, jih posledično v tem postopku pravnega varstva ni mogoče upoštevati. Ne glede na navedeno Državna revizijska komisija pristavlja, da je v zahtevku za revizijo izrecno navedel, da »[m]i vemo, da morajo biti svetilke, ki bodo vgrajene v reaktorski posodi v INOX izvedbi [...]« [s čimer v zvezi je tudi podal dokazni predlog z imenovanjem izvedenca, ki naj bi podal mnenje o tem, »ali je lahko INOX izvedba svetilke, ki ima že mnogokrat preverjene LED DIODE in LED napajalno enoto (8 let), zaradi uporabe ohišja iz INOX materiala namesto aluminijastega, bistveno slabša«], torej drugače kot v kasnejši vlogi z dne 1. 2. 2024, kjer se zavzema za dopustitev tudi drugačnih materialov. Če pa bi bilo navedbo vlagatelja v zahtevku za revizijo (ki je sicer nasprotna od že predstavljenih trditev in dokaznih predlogov vlagatelja) o tem, da je za naročnika dopustna in sprejemljiva tudi izvedba svetilk z aluminijastim ohišjem iz razloga, ker je naročnik v preteklosti že pridobil ponudbe za take svetilke oziroma kupoval take svetilke, razumeti na način, da vlagatelj vendarle oporeka tudi zahtevanemu materialu ohišja LED svetilk in kot nezakonitega izpodbija relevantni del tehnične specifikacije, pa Državna revizijska komisija soglaša s smiselnimi naročnikovimi pojasnili o tem, da je predmet tokratnega javnega naročila dobava svetilk za reaktorsko zgradbo in ne za druge lokacije (na kar so se nanašale predhodne dobave in povpraševanja) ter zaključuje, da zgolj dejstvo obstoja predhodnih ponudb ali dobav drugačnih svetilk za druge lokacije (z drugačnimi okoljskimi lastnostmi od reaktorske zgradbe) še ne kažejo na to, da naročnik nima objektivno utemeljenih razlogov za postavitev take zahteve.

V. Osnutek pogodbe

Vlagatelj v zahtevku za revizijo kot nedopustno in nezakonito označuje vsebino drugega odstavka 23. člena osnutka pogodbe, ki je del razpisne dokumentacije (»*PRODAJALEC bo na zahtevo NAROČNIKA izvedel spremembe v dizajnu ali opremi, materialu ali storitvah, ki niso vključene v prvotno pogodbo, vendar zaradi nepredvidljivih okoliščin, neznanih v času sklenitve pogodbe, če spremembe v dizajnu, opremi, material ali storitve postanejo potrebni za dokončanje projekta in jih ni mogoče izvesti ločeno od pogodbe brez večjih težav. V tem primeru bo NAROČNIK PRODAJALCA z uradnim dopisom povabil na pogajanja, za pogajanja pa veljajo pravila iz tega člena.*«). Takšno določilo naj bi pomenilo, da:

- sprememba uvaja pogoje, ki bi lahko, če bi bili del prvotnega postopka javnega naročanja, omogočili udeležbo drugih kandidatov kot tistih, ki so bili prvotno izbrani, ali sprejem druge ponudbe kot tiste, ki je bila prvotno izbrana, ali pa bi k sodelovanju v postopku javnega naročanja pritegnili še druge udeležence;
- sprememba lahko spreminja ekonomsko ravnotežje pogodbe o izvedbi javnega naročila v korist izvajalca na način, ki ni bil predviden v prvotni pogodbi; navedeno pa predstavlja izpolnitev kar dveh pogojev iz 4. odstavka 72. člena Direktive 2014/24/EU o javnem naročanju, po kateri sprememba pogodbo šteje za bistveno.

Določilo naj torej ne bi bilo dopustno, ker si naročnik z njim pridržuje pravico, da v izvedbeni fazi zahteva spremembo tehničnih specifikacij, s katerimi je opisan predmet, pa tudi z njo povezana referenca. Določba naj ne bi imela podlage ne v slovenskem pravu javnih naročil ne v sodbah Sodišča EU, saj naročnik ni vnaprej natančno navedel obsega in narave možnih sprememb pogodbe ter pogojev, pod katerimi lahko do takšnih sprememb pride.

V odločitvi, s katero je zavrnil zahtevek za revizijo, naročnik pojasnjuje, da sporno določilo v osnutku pogodbe predstavlja drugi odstavek 23. člena vzorca pogodbe, ki ga je potrebno brati skupaj s prvim odstavkom 23. člena, in ki skupaj povzemata določilo 2. točke prvega odstavka 95. člena ZJN-3, ki določa, da se lahko pogodba o izvedbi javnega naročila spremeni brez novega postopka javnega naročila v primeru dodatnih gradenj, storitev, dobav, če so potrebne, čeprav niso bile vključene v prvotno javno naročilo, če zamenjava izvajalca ni mogoča iz ekonomskih ali tehničnih razlogov ter bi naročniku povzročila velike nevšečnosti ali znatno podvajanje stroškov. Določilo vzorca pogodbe se ne nanaša na fazo postopka oddaje javnega naročila, temveč na fazo izvajanja predmeta javnega naročila, za presojo česar pa Državna revizijska komisija ni pristojna.

Vlagatelj v vlogi z dne 1. 2. 2024, s katero se je opredelil do navedb naročnika, vztraja pri podanih stališčih in dodaja, da se mora ob oddaji ponudb zavezati, da se z dokumentacijo strinja – to je pogoj za dopustnost ponudbe. Če se s tem ne strinja, njegova ponudba ni dopustna, kar pomeni, da to vpliva na možnost pridobitve posla.

Iz pregleda objavljenih vprašanj potencialnih ponudnikov in naročnikovih odgovorov na Portalu javnih naročil je razvidno, da je bil naročnik na očitano kršitev opozorjen (objavi 27. 12. 2023 ob 12.35 in 29. 12. 2023 ob 11.55).

Določba, kršitev katere vlagatelj očita naročniku, ureja dopustne spremembe pogodbe o izvedbi javnega naročila med njeno veljavnostjo brez izvedbe novega postopka oddaje javnega naročila. ZPVPJN nudi pravno varstvo tistemu ponudniku, ki zaradi zatrjevanih kršitev ne more sodelovati v konkretnem postopku oddaje javnega naročila oziroma mu je sodelovanje oteženo, kršitve, ki jih zatrjuje vlagatelj pa so povezane z bodočimi hipotetičnimi naročnikovimi ravnanji, torej gre za hipotetične kršitve naročnika, do katerih bi v prihodnosti lahko prišlo. Ker do kršitve 95. člena ZJN-3 lahko po naravi stvari pride šele po sklenitvi pogodbe o izvedbi javnega naročila oziroma okvirnega sporazuma, torej med njeno veljavnostjo, Državna revizijska komisija ugotavlja, da v obravnavanem primeru, ko naročnik šele izbira ponudnika, ki mu bo oddal javno naročilo in z njim pogodbe še ni sklenil, tudi do kršitve 95. člena ZJN-3 še ni moglo priti. Pri tem Državna revizijska komisija vseeno pripominja, da v primeru, da naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila morebitnih sprememb pogodbe o izvedbi javnega naročila res ni predvidel v jasnih, natančnih in nedvoumnih določbah, kot to zatrjuje vlagatelj, potem naročnik, po sklenitvi pogodbe o izvedbi javnega naročila, za njeno spremembo v prvem odstavku 95. člena ZJN-3 ne bo imel podlage.

VI. Registracija ponudnika

Vlagatelj v zahtevku za revizijo kot nezakonito označuje določbo »*Ponudnik je dolžan pri pripravi ponudb uporabljati elektronski sistem pridobivanja ponudb NEK. Ponudnik se mora za sodelovanje predhodno registrirati na povezavi: <http://suppliers.nek.si>. [...]*« v poglavju »8 NAČIN PREDLOŽITVE PONUDBE« razpisne dokumentacije, kar utemeljuje s tem, da naročnik kot pogoja za sodelovanje na razpisu ne sme zahtevati predhodne registracije na njegovem portalu.

V odločitvi, s katero je zavrnil zahtevek za revizijo, naročnik pojasnjuje, da je zakonski zahtevi iz 37. člena ZJN-3 (skladno s katero se za vsakršno sporočanje in izmenjavo informacij na podlagi tega zakona, zlasti elektronsko oddajo ponudb, v skladu z zahtevami tega člena uporabljajo elektronska komunikacijska sredstva) zadostil s tem, ko je določil, da je ponudnik dolžan pri pripravi ponudb uporabljati elektronski sistem pridobivanja ponudb NEK, ki je skladen s 37. členom ZJN-3. Pojasnjuje, da je tako kot npr. za sistem e-JN ali za druge portale za oddajo ponudb v postopkih javnih naročil tudi za uporabo sistema naročnika potrebno opraviti predhodno registracijo, ki je omogočena vsem zainteresiranim ponudnikom. Posledično je uporaba tega sistema splošno dostopna in interoperabilna z izdelki IKT v splošni rabi ter gospodarskim subjektom ne omejuje dostopa do postopka javnega naročila. Dodaja, da zakon ne določa, da je registracija v sisteme za oddajo javnih naročil prepovedana. Iz vsega navedenega izhaja, da je zakonita naročnikova zahteva, da mora ponudnik pri pripravi ponudbe uporabljati elektronski sistem, v katerega se mora vnaprej registrirati. Naročnik pri vsem sporočanju, izmenjavi in shranjevanju informacij zagotavlja varovanje celovitosti podatkov ter zaupnosti ponudb. Vsebino ponudb oziroma prijav za sodelovanje, kakor tudi ime ponudnika, lahko pregleda šele po izteku roka za njihovo oddajo in po odpiranju ponudb in prijav.

V vlogi z dne 1. 2. 2024, s katero se je opredelil do navedb naročnika, vlagatelj vztraja, da zgoraj citirano določilo razpisne dokumentacije ni zakonito. Poudarja, da v tej zadevi ne gre za to, da je dostop do portala JN omogočen, ampak za to, da naročnik predhodne registracije kot pogoja za oddajo ponudbe ne sme zahtevati. Soglaša z naročnikom v tem, da Portal JN res zagotavlja, da se vsebino ponudb oziroma prijav za sodelovanje ter ime ponudnika lahko pregleda šele po izteku roka za njihovo oddajo in po odpiranju ponudb in prijav, vendar pa naj tega dejstva predhodna registracija pri naročniku ne bi zagotavljala oziroma naročnik za to ni predložil dokaza.

Iz pregleda objavljenih vprašanj potencialnih ponudnikov in naročnikovih odgovorov na Portalu javnih naročil je razvidno, da je bil naročnik opozorjen, da naj predhodna registracija v informacijskem sistemu za pridobivanje ponudb ne bi bila dopustna in zakonita (objave 27. 12. 2023 ob 12.35, 29. 12. 2023 ob 12.05 in 4. 1. 2024 ob 13.46) – naročnik je na vsa tri opozorila odgovoril enako:

»Naročnik uporablja elektronski sistem pridobivanja ponudb, v skladu z 37. členom ZJN-3. Naročnik pri vsem sporočanju, izmenjavi in shranjevanju informacij zagotavlja varovanje celovitosti podatkov ter zaupnosti ponudb. Vsebino ponudb oz. prijav za sodelovanje lahko pregleda šele po izteku roka za njihovo oddajo in po odpiranju ponudb in prijav.«

Državna revizijska komisija najprej pojasnjuje, da zadevno določilo ne predstavlja pogoja za sodelovanje v smislu 75. člena ZJN-3, kot bi bilo to mogoče razbrati iz vlagateljevega očitka v zahtevku za revizijo – določilo se namreč nanaša na zahtevani način predložitve ponudbe.

Prvi odstavek 37. člena ZJN-3 določa, da se za vsakršno sporočanje in izmenjavo informacij na podlagi tega zakona, zlasti elektronsko oddajo ponudb, v skladu z zahtevami navedenega člena

uporabljajo elektronska komunikacijska sredstva. Orodja in naprave, ki se uporabijo za elektronsko komuniciranje, in njihove tehnične lastnosti, morajo biti nediskriminatorni, splošno dostopni in interoperabilni z izdelki informacijsko-komunikacijske tehnologije v splošni rabi ter gospodarskim subjektom ne smejo omejevati dostopa do postopka javnega naročanja. Skladno s sedmin odstavkom 37. člena ZJN-3 naročnik pri vsem sporočanju, izmenjavi in shranjevanju informacij zagotovi varovanje celovitosti podatkov ter zaupnosti ponudb in prijav za sodelovanje; vsebino ponudb in prijav za sodelovanje lahko pregleda šele po izteku roka za njihovo oddajo in po odpiranju ponudb in prijav. Deseti odstavek istega člena še podrobneje določa, da naročnik za elektronsko sprejemanje ponudb, prijav za sodelovanje ter načrtov in projektov v projektnih natečajih zagotovi orodja in opremo, ki s tehničnimi sredstvi in ustreznimi postopki zagotavljajo, da:

- a) se lahko natančno določita čas in datum prejetja ponudb in prijav za sodelovanje ter predložitve načrtov in projektov;
- b) se lahko ustrezno zagotovi, da pred določenimi roki nihče nima dostopa do podatkov, poslanih v skladu s temi zahtevami;
- c) lahko samo pooblaščen osebe določijo ali spremenijo datum odpiranja prejetih dokumentov;
- č) se med različnimi stopnjami postopka javnega naročanja ali projektnega natečaja omogoči dostop do vseh predloženih podatkov ali dela teh podatkov le pooblaščenim osebam;
- d) lahko le pooblaščen osebe omogočijo dostop do poslanih podatkov, in sicer šele po predpisanem datumu;
- e) so dokumenti, prejeti in odprti v skladu s temi zahtevami, še naprej dostopni samo osebam, pooblaščenim za seznanitev z njimi;
- f) se lahko, če so kršene prepovedi dostopa ali pogoji iz b), c), č), d) in e) točke tega odstavka ali če obstajajo poskusi kršitve, ustrezno zagotovi, da se kršitve ali poskusi kršitve zlahka zaznajo.

ZJN-3 zagotovitev orodij ter opreme za elektronsko sprejemanje ponudb nalaga naročniku (prim. odločitve Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-199/2018, 018-023/2021, 018-063/2021 in 018-039/2022). To pomeni, da je naročnik tisti, ki je v skladu z zakonom dolžan zagotavljati ustrezna elektronska komunikacijska sredstva oziroma orodja ter opremo za elektronsko sprejemanje oziroma oddajo ponudb, pri čemer se že po naravi stvari razume, da morajo biti ta sredstva oziroma orodja ter naprave tudi delujoči. Naročniku je torej prepuščeno, na kakšen način bo zagotovil elektronska komunikacijska sredstva za elektronsko oddajo ponudb. ZJN-3 ne določa, da bi bilo ponudbe dopustno oddati le v informacijskem sistemu brez predhodne registracije. Iz zahtevka za revizijo ni mogoče razbrati zatrjevanja (ali sploh kakršnekoli argumentacije) v smeri, da informacijski sistem naročnika morebiti ne zagotavlja ustreznih funkcionalnosti ali da njegovo delovanje ne bi bilo skladno z ZJN-3.

Šele v vlogi z dne 1. 2. 2024 vlagatelj zatrjuje, da naj informacijski sistem naročnika ne bi zagotavljal, da se (naročnik) z vsebino ponudb oziroma prijav za sodelovanje ter imenom ponudnika seznanil šele po izteku roka za njihovo oddajo in po odpiranju ponudb in prijav. Državna revizijska komisija na tem mestu opozarja na določbo šestega odstavka 29. člena ZPVPJN, skladno s katero se vlagatelj lahko v treh delovnih dneh od prejema odločitve iz prve ali druge alineje prvega odstavka 28. člena tega zakona opredeli do navedb naročnika v tej odločitvi, vendar ne sme navajati novih kršitev, dejstev in predlagati novih dokazov, razen če dokaže, da jih brez svoje krivde ni mogel navesti ali predložiti v predrevizijskem postopku. V konkretnem primeru Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni dokazal, da brez svoje krivde ni mogel že v zahtevku za revizijo navesti zatrjevanih dejstev, ki bi (če bi bila izkazana) lahko rezultirala v ugotovitvi, da informacijski sistem naročnika ne deluje skladno s predstavljenimi zahtevami iz ZJN-3. Ker je torej vlagatelj z izpostavljenimi navedbami prepozen, jih posledično v

tem postopku pravnega varstva ni mogoče upoštevati. Ne glede na navedeno Državna revizijska komisija pristavlja, da vlagatelj teh svojih navedb tudi z ničemer ni dokazal.

VII. Jezik

Vlagatelj v zahtevku za revizijo kot problematično navaja, da je naročnik po roku, do katerega je bilo še mogoče zastaviti vprašanja na Portalu javnih naročil, na dve prejeti vprašanji v angleščini tudi podal odgovor v angleščini, s čimer je kršil ZJN-3; ker naročnik ni zagotovil vseh informacij v slovenskem jeziku, naj bi s tem kršil temeljni načeli transparentnosti in enakopravnosti, saj so tujci očitno v boljšem položaju od vlagatelja, ki potrebuje razpisno dokumentacijo glede na sedež in jezik v slovenščini.

V odločitvi, s katero je zavrnil zahtevek za revizijo, naročnik meni, da zgolj dejstvo, da je potencialnemu ponudniku odgovoril v angleškem jeziku (tj. da ne bo podaljšal roka za oddajo ponudb), ne predstavlja kršitve, ki bi bila pravno upoštevana. Z drugim spornim vprašanjem je potencialni ponudnik naročnika spraševal po možnosti podaljšanja roka za dobavo. Naročnik je že z odgovorom na vprašanje, objavljeno dne 29. 12.2023 ob 11.55 v slovenskem jeziku, pojasnil, da je vzorec pogodbe, ki je del razpisne dokumentacije in s tem tudi določila o dinamiki dobav, predmet pogajanj, v skladu s poglavjem 6 razpisne dokumentacije. Ker so roki dobav predmet pogajanj, posledično vlagatelju v zvezi s tem ni bila odvzeta pravica do oddaje ponudbe in je potrebno vlagateljev zahtevek tudi iz tega razloga zavrniti.

V vlogi z dne 1. 2. 2024, s katero se je opredelil do navedb naročnika, vlagatelj navaja, da naj bi naročnik z neobjavo odgovora v slovenskem jeziku več kot očitno preferiral določenega ponudnika; meni, da za odločitev o zakonitosti ravnanja naročnika ni merodajen prevod, ki ga sedaj ponuja.

Pregled objav na Portalu javnih naročil potrjuje vlagateljevo navedbo, da je naročnik objavil naslednja dva odgovora na prejeti vprašanji oziroma pobudi:

- *»Objava 08.01.2024 15:53 (Vprašanja in odgovori)*

VPRAŠANJE

Dear Sir / Madam,

Would it be possible to get an extension to February 1, 2024 for this bid?

Sincerely,

Hannah Arrington

Framatome

ODGOVOR

Due to the very tight delivery schedule, we are not able to extend the deadline for bids submittal.

- *Objava 21.12.2023 10:57 (Vprašanja in odgovori)*

VPRAŠANJE

Dear Customer,

may we kindly request bidding deadline extension by January 31st, 2024, due to the upcoming holidays.

Thank you and much appreciated.

ODGOVOR/ANSWER:

The bidding deadline will be extended by January 15th, 2024.

The deadline for questions submittal will be extended by January 5th, 2024.«.

Skladno s prvim odstavkom 36. člena ZJN-3 poteka postopek javnega naročanja v slovenskem jeziku. Naročnik lahko v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določi, da smejo ponudniki svoje ponudbe predložiti delno ali v celoti v tujem jeziku, zlasti v delu, ki se nanaša na tehnične značilnosti, kakovost in tehnično dokumentacijo, kot so na primer prospekti, propagandni ter tehnični material in drugo. V izjemnih primerih, kadar ne obstaja dovolj ustrezno slovensko izrazoslovje na specifičnem tehničnem področju ali kadar to zahteva predmet javnega naročila, lahko naročnik pripravi dokumentacijo ali del dokumentacije v tujem jeziku. Če naročnik dovoli, da ponudnik predloži del ponudbene dokumentacije v enem od uradnih jezikov Evropske unije ali drugem tujem jeziku, mora naročnik navesti, v katerem jeziku in za kateri del ponudbe gre.

Skladno z drugo povedjo drugega odstavka 67. člena ZJN-3 se informacije, ki jih posreduje naročnik gospodarskim subjektom na portalu javnih naročil ali prek njega, štejejo za spremembo, dopolnitev ali pojasnilo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, če iz vsebine informacij izhaja, da se z njimi spreminja ali dopolnjuje ta dokumentacija ali če se s pojasnilom odpravlja dvoumnost navedbe v tej dokumentaciji.

Državna revizijska komisija pritruje vlagatelju v tem, da je naročnik pri objavi zadevnih dveh odgovorov (in vprašanj) ni uporabil slovenskega jezika. Vendar pa v obravnavanem primeru ni mogoče ugotoviti tega, da je ali bi lahko vlagatelju zaradi domnevne kršitve ZJN-3 nastala škoda (1. alineja prvega odstavka 14. člena ZPVPJN), saj vlagatelj niti ne zatrjuje, da objavljenega morebiti ni razumel.

Ne glede na to Državna revizijska komisija še pristavlja, da tudi če bi bilo mogoče ugotoviti, da je oziroma bi vlagatelju lahko nastala škoda zaradi teh dveh objav v tujem jeziku, pa v obravnavanem primeru ne bi bilo mogoče ugotoviti, da bi zatrjevana kršitev bistveno vplivala na oddajo javnega naročila (kar je skladno s 16.a členom ZPVPJN pogoj za uspeh zahtevka za revizijo), saj vlagatelj ni izkazal, da je naročnik objavil pojasnilo, dopolnitev ali spremembo razpisne dokumentacije, kar bi bilo lahko relevantno za presojo ustrezne informiranosti ponudnika in bi omogočalo ugotovitev, da podana kršitev ZJN-3 kakorkoli vpliva na njegov položaj.

VIII. Sklepno

Na podlagi navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati naročnikovih kršitev v postopku oddaje javnega naročila, zato je, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, vlagateljev zahtevek za revizijo kot neutemeljenega zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo uveljavljal povračilo stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Ker z zahtevkom za revizijo ni uspel, je Državna revizijska komisija v skladu z določbo tretjega odstavka 70. člena ZPVPJN njegovo zahtevo za povračilo stroškov postopka pravnega varstva zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Upravni spor zoper to odločitev ni dovoljen.

Predsednica senata:
dr. Mateja Škabar,
članica Državne revizijske komisije

Vročiti (prek portala eRevizija):

- Vlagatelj po pooblaščenju
- naročnik,
- RS, MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve.